

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

237. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétfő

1933. évi október 16

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 9 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A LESZERELÉSI ELLENTÉT ROBBANTOTT:

Németország hivatalosan bejelentette, hogy kilépett a Népszövetségből

Hindenburg feloszlatta a birodalmi és a tartományi gyűléseket

Hitler kiíratta az új választásokat

A német népnek kell döntenie: hogyan tovább?

Anglia még délelőtt békíteni akart, Olaszország közvetítő és praktikus javaslatot tett, de mindkét megoldás elkésett

Hitler megkérdezi a német népet, hogy mit csináljon tovább.

Hihetetlen és döbbenetes szenzáció.

Március ötödike óta a világsajtó jó kilencven százaléka azt állítja, hogy Hitler és rendszere oktroj és erőszak és ume, Hitler most feloszlatta a parlamentet és a nép elé áll a nagy kérdéssel: hogyan hat tovább? Megéri tenni. Nem fél attól, hogy leszavazzák az ellenesei és a kiábrándultjai? Oda mer állani az urnák és a világ elé.

Megfoghatatlan rejtelem. Első pillanatra és a felületes szemlélő előtti feltétlenül az. Aki azonban vizsgál és belemélyed, annak meg kell érezni, hogy a nagy vabankéria voltaképpen nem veszedelmes játék. Hitler ugyan nem azzal a kérdéssel fordul a hatvanötmillió német néphez, hogy rendszerét és államvezetési diktatúráját igazolja, hanem azzal, hogy kell-e Népszövetség tovább és kell-e háború ismét?

Nem kétséges, hogy a fanatizált tömegek hogyan válaszolnak. Mindenekelőtt elvetik a Népszövetséget. Tizenöt éve utálják, gyűlölik és megvetik ezt az intézményt, mert a Népszövetséget ugyanaz a Versailles hozta létre, amely Elzász-Lotharingiát és Keletporoszországot elszakította, amely a Saarvidéket elhurcolta és a semleges zónát megteremtette. Németországban a Népszövetség egyet jelent a békediktátummal és így kétségtelen, hogy a német nép ellene szavaz és tiltakozik mellett, mert Hitler merészen és taktikusan a Népszövetséget most odahagyta.

És abban sincs semmi kétség, hogy a háború mellett szavaz a tömeg. Igaz, a szavazóadula nem a háború vért festi elé, hanem a fegyverkezési lehetőségek fantomját, de a fegyverkezés Németországban mást és többet jelent, mint szerte a világban. Ezernyolcszázhetven óta permanens készenlétben áll ez az ország és ez a nép. Immár a harmadik generációt nevelik a terjeszkedésre, a bosszúra és a revanszra. A szovinizmus, nacionalizmus és fajöntudat palántái terjedelmes tölgylek már Németországban és akár csak a japán fanatizmus, a német militarizmus sem a halál borzalmas lehetőségét, hanem a kötelelességteljesítés erkölcsi magasztalását látja a katonamunkában.

Itt is igennel kell szavazni.

És mégül igennel kell szavazni, mert — a legadhatatlan — a felmerült vitában és a kibővített ellentétben most Németország nem kívánja, hogy engedjék felfegyverkezni, hanem azt, hogy mindenki szereljen le olyan mértékben, ahogyan őt leszerelni kényszerítették. Most követeléseiben nem volt sem militarista, sem imperialista és így — semmi kétség — nemcsak a német nép, hanem az egész demokratikus és pacifista világ az ő pártján.

Szomorúan komikus, de valóban az a helyzet, hogy a fasiszta és militarista Németország a lefegyverzés percében pacifistább és humanistább elveket hirdet, mint Nyugateurópa.

Hogy mi lesz?

Nem lehet jósolni és nem lehet logikusan következtetni sem. Tény, hogy túlfeszült a hur, de az is kétségtelen, hogy a hur feszült már az utolsó tizenöt év alatt nem is egyszer. Lélektani okai vannak annak, hogy most pattant is ugyanez a hur.

A német fasiszta a legkitűnőbb időpontban pattintotta, akkor szakította szét, amikor a belső ellentétek a rendszert kikezdték már. A Lubbe-per és az egyházak ellenállása, Hindenburg kamarillájának ellenkezése és a német nehézipar acsakorodása bomlasztotta már az erőszakolt rendszert.

Ez a „kámfor”, ez a „kilépés” és ez a „hadüzenet” újból összekovácsolja — éppen

októberben, hideg és kemény forradalmakra és lázadásokra alkalmas napok hajnalán — az erőszakkal összelartott egységet, mert a „háza veszedelmében” jelszó mellett a nagy németegység-gondolat nem haladhat külön utakon. Ez a nagy gesztus injekció, amely megsekszorozza a fanatizált tömegek millióit és ebben a nagy lázban el kell halkulni minden belső ellentétnek és ellenérzésnek.

Nemcsak kifelé, de befelé is kellett ez a lépés. Talán úgy igazabb, hogy: befelé kellett és ezért csinálták meg kifelé.

Lehet, hogy ez a brüssz és nehéz lépés megdölgölésre készíti most Franciaországot és a kör csoportosult hatalmakat, de az sincs kizárva, hogy rosszul sült el a felreppentett rakéta. Hátha most fog össze egész Európa, most, a háborús veszedelem előestéjén és gyorsan megcsinálja „azt” a nagy körülzáró blokkot? Olaszország barátja Németországnak, de nem akar háborút. A Balkán ba-

rátja az autarkikus nemzeti államok sorának, de tisztában van azzal, hogy az új háború maradék nélkül elsepri önállóságát.

Megtörténhetik, hogy a német robbantás az invitáló összefogást érleli ki.

Mindenesetre megcsinálták.

Európa a szakadék szélén egyensúly-büvöszkedik immár tizenöt esztendeje. Most löktek rajta egyet.

Feljajdul belé egész Európa, kétségbeesve tördelik kezeiket a pacifizmus és megértés apostolai és közben csendben benépesül a francia erődművek földalatti városa. Mert ne feledjük el: a nagy esemény voltaképpen nem váratlan.

Németország tizenöt esztendeje készül a mai napra.

De Páris is felkészült rá.

Most farkasszemet néznek. Most már csak idegkérdés: ki bírja tovább.

Németország sorsdöntő elhatározása

A Német Birodalom váratlan és sorsdöntő elhatározásáról az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

Hitler német kancellár a kora délutáni órákban magához kérette a belföldi és külföldi újságírókat és közölte velük a német kormányt az elhatározását, hogy Németország kilép a Népszövetségből és megszakítja azokat a tárgyalásokat, amelyek a Népszövetség keretén belül a leszerelés kérdésében folynak.

Közölte a kancellár azt is, hogy egyidejűleg elrendelik a parlament feloszlását és megszavaztatják a német Birodalom egész népességét, hogy maga az ország dönthesse el: milyen kormányzati irányt akar Németországnak úgy belpolitikai, mint külpolitikai téren.

Döntsön maga a német nép — mondotta Hitler —, hogy mit akar.

Hitler bejelentésével egyidejűleg a hivatalos lap már hozta Hindenburg elnök rendeletét, amely a birodalmi gyűlés feloszlásáról és az új választások kiírásáról rendelkezik. Az új választásokat a rendelet november 12-re tűzi ki. Ugyanakkor feloszlatta az elnöki rendelet a tartományi gyűléseket is, ezeknek új aválasztása kérdésében azonban nem tartalmaz intézkedéseket. Az elnöki rendelet indoklása is ez: döntsön életbepágo nagy kérdései ügyében maga a német nép.

Egy későbbi berlini távirat azt adja még hírül, hogy Hitler kancellár szombaton este beszédet tart, amely az összes német rádiókban hallható lesz. Ebben a beszédben sorolja fel a kancellár sorsdöntő elhatározásának okait és magyarázza meg döntése jelentőségét.

Berlin, október 15

A pénteki jelentésekből már érezhető volt, hogy valami nyugtalanság feszül a diplomáciában. Olaszország egyre erősebben lépett fel, hogy megelőzze a leszerelés kérdésében a szakítást és Anglia is békülékenyebb hurokat kezdett pengetni. Sir Simon bejelentette, hogy az elnökség szombati ülésén Genfben nagy előterjesztést tesz a leszerelés kérdésében s reméli, hogy sikerül megjelölni azt az utat, amelyen közösen eljuthatnak a nagyhatalmak a megegyezésig.

Ezek a hírek már jelezték, hogy a háromhatalmi együttes fellépése valószínűleg elmarad, mert Anglia aggódik s Olaszország ragaszkodik ahhoz, hogy közve-

títhessen.

A nemzetközi diplomácia már érezte, hogy Németországban valami olyasmi forrik, amelynek a jelentősége kiszámíthatatlan, de bármilyen legyen is, nagyon alkalmas arra, hogy halatlan és káros izgalomba hozza egész Európát s talán a többi földrészeket is. És a diplomácia igyekezett is elhárítani ezt a lehetőséget.

De elkésett...

Németország váratlan gyorsasággal cselekedett és dulta fel Európa nyugalmát. Azt a nyugalmat, ami talán nem is volt nyugalom, de mégis valami olyasmi volt, amiben lehetett tárgyalni, egyezményeket kötni, torzsalkodni, diplomáciai kártyázásokat folytatni és — reménykedni. Re-

ménykedni, hogy azért minden megoldódik, a dolgok rendbejönnek, s megkezdődhetik a rendszeres munka...

Most már, legalább is egyelőre, amíg a rohanni kezdő események valahol nyugalmat vesznek és irányt mutatnak, ezeknek a reménységeknek vége...

Németország döntött...

A RÁDIÓ HOZZA AZ ELSŐ DERMESZTŐ HÍRT

Szombaton délután a rádiók hozzáfogtak rendes műsorukhoz. A hírek rovatában még csak annyit jelentettek, hogy a leszerelési kérdés ügyében némi enyhülés érezhető, egyébként azonban a genfi kiküldötték várakozási állásponton vannak.

mert Nadoly német kiküldött Berlinben van a most tárgyaló Hitlerrel arról, hogy milyen választ adjon Németországnak Paul Boncournak és Sir Simon angol külügyminiszternek. Aztán következtek a rendes műsorok, előadások, könnyű zene, felolvasások.

Két óra után a budapesti rádió műsor-száma hirtelen megszakadt. Néhány másodpercnyi hallgatás s aztán műsoron kívül jelentették Budapestről, hogy

Hitler német kancellár bejelentette Németországnak a Népszövetségből való kilépését és a leszerelési kérdés további tárgyalásainak megszakítását...

Igy jártak el egyidejűleg a többi európai rádiók is: műsoruk megszakításával, műsoron kívül jelentették a nagy eseményt, amely megrázta Európát, mert lángbetűkkel rajzolta fel hirtelen az ég-re mindenki szeme előtt: Mi lesz most?

A SAJTÓIRODÁK JELENTÉSE

A rádiók legelső és nagyon hézagossá váló jelentésének az idején a sajtóirodáknak már mindenütt lázasan dolgoztak a pontos és hiteles jelentések megfogalmazásán és továbbításán. Délután három óra 20 perckor már hozzánk is megérkezett az első részletes és hivatalosnak tekinthető jelentés, amelyet e cikk élén közlünk.

KÖZBEN GENFEN A KÖZELEDÉS LEHETŐSÉGÉT KERESTÉK

Tragikus véletlen talán, vagy az is lehet, hogy nem is véletlen: azalatt az idő alatt, amíg Hitler Berlinben elvégezte és bejelentette a Népszövetségből való kilépést és a leszerelési tanácskozások egyoldali megszakítását,

Genfben a közeledés lehetőségét keresték.

Anglia hirtelen megváltoztatta eddigi merev álláspontját s amíg a hét elején egyik mozgatója volt az ugynevezett háromhatalmi értekezlet egységes németellenes megnyilatkozásának, pénteken új javaslatokkal jött s egyre inkább az olasz álláspontot tette magáévá. Az olasz álláspont a kezdet kezdetén is az volt, hogy nem szabad elmergésíteni az ügyet, tartózkodni kell akár három, akár négy nagyhatalom németellenes állásfoglalásától, mert ez odaerkeztethet, hogy Németországnak nem is marad lehetősége a további egyezkedésre.

Pénteken este már nyilvánvaló volt, hogy a háromhatalmi egységes fellépésének a terve meggyőző volt, hogy

nemcsak az olasz javaslat áll ellentétben a francia állásponttal, hanem immáron az angolok is s hogy most már minden lehetőség megvan arra, hogy a hatalmak Németország bevonásával tárgyalják meg azokat a lehetőségeket, amelyek mellett a megengedés létrejöhet.

Ezek után kétségtelen volt, hogy most már az olasz javaslat győz s

a tárgyalások további sorsa francia kézbe kerül, ami Németországra föltétlenül biztató fordulat lett volna.

Igaz, hogy Franciaország még mindig mereven ellentállott, Paul Boncour hazautazott Párisba s jelentést tett, hogy sikerült Angliát is, Amerikát is a maga háta mögé állítani. A francia minisztertanács nagy lelkesedéssel vette tudomásul a külügyminiszter jelentését és helyeselte minden lépését. Páris örömdélt annak, hogy Paul Boncour olyan erőfeszítést tett, hogy Nadolnyval szemben s hogy Anglia és Amerika támogatásának hírlapokban nem engedte meggyőzni magát.

Közben azonban Genfben újra más irányt vettek az események. Párisban, természetesen, tudtak erről, hiszen nemcsak Paul Boncour képviseli a nagy Franciaországot Genfben. Némi engedékenységet mutatott is Németországnak az angol javaslatra a próbaidő kérdésében. — Hajlandó volt már arra is, hogy az eredetileg 8 évre terjedő kettős próbaidő öt év legyen csak s Németország fegyverkezési egyenjogúsítása már az első két éves próbaidő lejártá után megkezdődhet. Ezek az engedmények azonban még csak elvi engedmények voltak s nem is hivatalosak. A francia kiküldötték ragaszkodtak ahhoz, hogy előbb várják vissza Nadolnyt, aki új utasításokért hazautazott s aztán várják vissza Paul Boncourt is. Franciaország előbb látni akarja, hogy mit válaszol Németország az eddigiekre.

Sir Simon nem akart várni — mégis elkésett

Igy állott a helyzet szombaton reggel. Szombaton délelőttre a népszövetségi elnökségnek gyűlése volt kitűzve. Arról lett volna szó ezen az elnökségi gyűlésen, hogy vajjon meg lehet-e tartani a leszerelési értekezletet október 16-án, ahogyan azt tervezték, vagy pedig minden körülmények között el kell halasztani és ha igen, úgy mikorra?

Mindenki tudta, hogy az elhalasztás elkerülhetetlen, hiszen Nadolny visszatérése hétfő előtt nem számíthatott. A kérdés tehát az lett volna, hogy mikorra halasszák el. Van olyan jelentés, amely két napi tervezett halasztásról tud, ez a kér-

Sir Simon kifejtette azután, hogy minden eddigi tárgyalási eredmény mel-

lőzésével Anglia két főfelvetést tart fontosnak a további tárgyalásoknál:

1. Ne kötéssék olyan egyezmény, amely az azonnali további fegyverkezést bármilyen formában lehetővé teszi.

2. A további tárgyalásokat a fel nem fegyverezett államok bevonásával kell folytatni, mert ezeknek a részvétele enyhít az elmérgesedett hangulaton és tárgyalásosabbá teszi a tárgyalások menetét.

Sir Simon aggodalommal aláfestett beszéde nagy hatást kellett Genfben. Lehet, hogy az angol külügyminiszternek már voltak Berlinből olyan jelentései, amelyek figyelmeztették az esetleges megdöbbenő fejleményekre s ezeknek akarta útját vágni. Csak hogy már elkésett.

Abban a pillanatban, amikor ő köze-

dés azonban eltörpül egészen akkor, a mikor Anglia külügyminisztere, Sir Simon felszólalt és nagy beszédet tartott Közeledő beszédet Németországnak felé.

Hangsúlyozta, hogy azon az alapon, ahogyan a leszerelés kérdése a jelen pillanatban áll, valóban nem lehet tovább haladni.

Anglia nem tekint a kielégítőnek a dolgok menetét és igen nagy aggodalom tölti el, Anglia azt szeretné, ha a leszerelés kérdése elérkezhetné a végleges elintézés állapotába.

s ezért meg akarja keresni a végleges rendezésnek a lehetőségét.

ledés érdekében beszélt és a további tárgyalások útját egyengette, Németországban már határozat történt. Hinden-

burg már aláírta a birodalmi gyűlés feloszlásáról szóló rendeletet és Hitler is megfogalmazta azt a hivatalos íratot, amelyben bejelenti Németországnak a Népszövetségből való kilépését.

DE ELKÉSETT OLASZORSZÁG IS

Anglia csak az utolsó pillanatban érezte meg, hogy Franciaország erőszakoskodása válságba sodorja a leszerelési ügyét. Olaszország azonban már az első pillanattól kezdve azon volt, hogy lehetőséget kell nyújtani Németországnak az egyezkedésre.

A fegyverkezési egyenjogúsítást, most azonnal, Olaszország sem helyeselte, az azonban reménylette, hogy ebben a kérdésben is lehet alkudni Németországgal.

Olaszország eddig nem tett tevékeny részt a genfi tárgyalásokon.

Várta a maga idejét, mert látta, hogy a felajánlott közvetítésre hamarosan szükség lesz. A helyzet ki is ért annyira, hogy vasárnap már Genfben is ez a vélemény alakult ki:

Jöjjön Mussolini az ő gyakorlati tervével.

Anglia és Franciaország

biznak abban, hogy Mussolini, aki a négyhatalmi alakulatot összehozta, nem feledkezik meg az angol és francia érdekekről sem s olyan gyakorlati javaslatlalt jön, amit mindenki elfogadhat.

Csak hogy: Mussolini is elkésett! Németország nem várta meg a gyakorlati olasz javaslatot.

A német delegátusok elhagyták a leszerelési konferenciát

Hitler intézkedésére a leszerelési konferenciára kiküldött német delegátusok elhagyták a konferenciát. A német kormány intézkedett, hogy Németországnak a Népszövetségből való kilépéséről kiadott hivatalos közlést a Népszövetség elnöksége és minden népszövetségi állam kormánya megkapja.

Kiáltvány a német néphez

Szombaton délután a kormány a következő kiáltványt bocsátotta ki:

A birodalmi kormány és a német néptökeletesen egyetértene abban, hogy Németországnak a kiengesztelődés, a megértés és a béke politikáját kell folytatnia. Németország elutasítja magát az erőszakot, amelyet méltatlan és megengedhetetlen eszköznek tart a politikai nézeteltérések, vagy érdekközlések elintézésénél. Németország a legnagyobb örömmel fogad el és üdvözlő bármilyen tényleges leszerelést és kész elpusztítani utolsó gépfegyverét is, kész elbocsátani utolsó katonáját is, ha a többi nemzetek ugyanígy járnak és Németországgal egyenlő arányban leszerelnek.

Németországnak őszinte óhaja az, hogy minden állammal, még volt ellenségeivel is békésen leülhessen és szennvedélytől mentesen tárgyalhasson a béke kialakítása érdekében.

Németország kész akár kontinentális, akár külön-külön megnevezendő szerződéseket kötni bármilyen hosszú időre.

Mindennek az előfeltétele azonban Németország biztonsági érzése, tehát a teljes egyenjogúság megadása.

Németország kormánya és a német nép egyetértene abban, hogy inkább elszennvednek bármilyen üldözést és nyomorúságot is, de ezentul nem írnak alá olyan szerződést, amit sem becsületes és önzertes ember, sem becsületes és önzertes állam nem írhat alá önmaga megalázása nélkül. A kiáltvány aztán kérdést intéz a német néphez, hogy egyetért-e a fentiekben kormányával és hajlandó-e ennek az egyetértésnek példátmutató fegyelmel tanubizonyosságát is adni az esetleges népszavazás esetén

A francia külügyminiszter beszámoló

Utolsó genfi jelentésünk szerint Sir Simon angol külügyminiszter beszéde után a Népszövetség elnökségének ülésén a már Genfben visszaérkezett Paul Boncour is felszólalt. Paul Boncour hangsúlyozta, hogy Franciaországnak az általános leszerelés érdekében ragaszkodnia kell sarkalatos

pontjához, a próbaidő bevezetéséhez, valamint ahhoz, hogy a két szakaszra osztott próbaidő leteltéig további fegyverkezés egyik állam részéről se történhessenek.

A fegyverkezési egyenjogúsítás majd a próbaidő letelte után következhetik el, de nem a további fegyverkezésben, hanem abban, hogy a többi nagyhatalmak is leszereljenek annyira, amennyire a háborúban vesztes hatalmak már leszereltek.

Paul Boncour beszéde idején a berlini események híre még nem érkezett el Genfbe. Az egyik kiküldött német delegátus fel is szó-

lalt, ismételtén kihangsúlyozva Németország álláspontját, amely szerint Németország ragaszkodik az összes államok azonnali leszereléséhez, vagy pedig Németország egyenjogúságának azonnali elismertetéséhez.

Az elnökségi ülést Henderson zárta be azzal, hogy Sir Simon javaslatát a hétfőn összehívott leszerelési konferencia elé utalja.

Az elnökségi ülés bezárása után kapta meg Genf azt a hírt, hogy Németország kilépett a Népszövetségből és megszakította a leszerelési konferencián való további tanácskozását.

Megingott Paul Boncour helyzete

Esti párisi telefonjelentésünk szerint a külpolitikában beállott zavar válságba fordult a francia belpolitika helyzetét is.

Politikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy Paul Boncournak még akkor is távoznia kell, ha Genfből nem teljes kudarccal, hanem némi eredményekkel tér is haza.

A kolozsvári munkások gyűjtéséből élelmezik az egeresi sztrájkoló bányászokat

Az élelem elől elzárt munkások ellátása néhány napra biztosítva van

Kolozsvár, október 15

A kolozsvári munkásság egységesen szolidaritást vállalt az egeresi sztrájkoló bányászokkal és elhatározta azt, hogy támogatni fogja őket céljuk elérésének érdekében. Az egeresi vállalat úgy akarta munkára kényszeríteni a bányászokat, hogy bezárta a kantint és ezáltal elzárta a munkások elől az élelmet, így akarva megtörni a bérharcban. A kolozsvári munkásság értesülve az egeresi vállalat eljárásáról, gyűjtést indított az egeresi bányászok élelemmel való ellátásának érdekében.

A kolozsváriak közül a klinikai munkások, a Dermata bőrgyár, a Beiga-Romana munkásai, valamint a kisbőriparosok és szabómunkások csatlakoztak az adakozáshoz. Az akció folytán már any-

nyi pénz gyűlt be, hogy az egeresi munkások élelmezése pár napig biztosított legyen.

Az egeresi sztrájkoló bányászok élelmezésére összegyűjtött pénzt a kolozsvári munkásságyelen keresztül juttatják a bányászokhoz.

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Ár 78.— leír. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Herriotnak sem sikerült, Titulescunak sem

Bulgária a népszövetségi paktum alapján áll és nem akar belépni a kisántantba

Papen német alkancellár is meglátogatja Szófiát

A bolgár tanácskozásokat Boris és Károly királyoknak kell folytatni

Szófia, október 15.

Titulescu román külügyminisztert ünnepelesen és rendkívül melegen fogadták ugyan Szófiában, a világsajtó értesülése szerint azonban mégsem sikerült teljesen az, amiért Titulescu meglátogatta Bulgáriát.

A látogatás elég nyílt célja az lett volna, hogy Bulgária belekapcsolódjék a kisántantba. Ez nem sikerült. Jelentéseink szerint a kérdés azon a diszkrét módon dőlt el, amit a király nyári kastélyában adtak Titulescu tiszteletére. Musanoff kijelentette a román külügyminiszternek, hogy

Bulgária hűséges marad a népszövetségi paktumhoz, másfajta szövetséghez nem tart szükségének és időszerűnek.

Néhány sajtóiroda arról ad jelentést, hogy Titulescu látogatását erősen zavarta részben a dobrudzsai bolgár kisebbségek újabb panaszai, részben pedig a bukaresti tüntetés. Emiatt a tárgyalás meglehetősen hűvös hangon folyt le, bár a bolgárok külsőleg minden fényt és pompát megadtak Titulescunak.

Érdekes, hogy a tárgyalások befejezése után Titulescu külügyminiszter is nyilatkozott a bolgár sajtónak és a bolgár miniszterelnökség is hivatalos nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat és a jelentés egymás mellé állításából lehet következtetni arra, hogy meg egyezés valóban nem jött létre.

Titulescu ezt mondotta:

— Én rendkívül meleg barátságot érzek Bulgária iránt, azonban nem mint a kisántant, hanem csak mint Románia képviselője jártam Szófiában.

A hivatalos jelentés: Musanoff miniszterelnök és Titulescu román külügyminiszter három tanácskozást folytattak egymással, megvizsgálva a két országot érintő kérdéseket, különös tekintettel a két ország közötti barátságos viszony kialakításának lehetőségeire. A tárgyalásokat egyébként a két ország külügyminiszterei folytatni fogják majd Boris és Károly királyok találkozásai alkalmával, ami a legközelebb megvalósul.

Boris cár egyébként Titulescut a Szent Sándor-rend elsőosztályu keresztjével tüntette ki. Bolgár politikai körökben erősen tárgyalják, hogy a román külügyminiszter látogatása után, talán már november elején, Papen német alkancellár is meglátogatja Szófiát.

Papen egyébként végigjárja az összes balkáni fővárosokat.

Titulescu Szófiából adta parancsba, hogy szűnjenek meg a bolgárellenes tüntetések

A párisi Havas-ügynökség jelentése szerint Titulescu Szófiából Ankarába utazik a folytatja tárgyalásait a Balkán-szövetség kialakítása érdekében. Ez a francia hivatalos sajtóügynökség azt is tudni véli, hogy

Titulescu Ankarában tovább marad, mint ahogyan számoltatta, mert magyar államférfiakkal is találkozni és tárgyalni szeretne.

Ezzel a hírrel kapcsolatban a magyar kormány hivatalos jelentést adott ki, amely szerint Magyarországon semmit sem tudnak arról, hogy Titulescunak valamilyen magyar államférfiával találkoznia volna Ankarában.

Titulescu szófiái látogatásával kapcsolatban élénken foglalkoznak a külföldi lapok azokkal a nyugtalanító hírekkel, amelyek szerint Dobrudzsában a románok

és a macedo-románok zapargáscsát erőszakolnak ki az ottani bolgárok megfélemlítésére. Szófiába olyan hírek érkeztek, hogy Stefanoff bolgár szenátor gyilkosa újra legyilkolt egy bolgár parleglőst, sőt három új gyilkosságot követett el és még mindig szabadlábban van.

Más hírek szerint a román diákok sorra támadják meg Dobrudzsában a török, bol-

gár, örmény kereskedőket és vendéglőket. Titulescu e hírekkel kapcsolatban Musanoff jelenlétében, telefonon hívta fel a román belügyminisztériumot és részben felvilágosításokat kért, részben pedig sürgette, hogy a kormány a legérélyesebb eszközökkel nyomjon el Dobrudzsában minden szélsőséges kilengést.

Megsebesítette a leányát, revolverével halántékon vágta a fiát, azután főbelötte magát egy miskolci gazdálkodó

Nem akarta, hogy leánya férjhez menjen és ezért irtotta ki családját

Miskolc, október 15

Borzalmas családirtást vitt véghez Miskolcon a csütörtöki nap folyamán Kakuk Balázs földmives.

A földmives, felesége halála óta fiával és leányával éldegélt együtt. Az utóbbi időben Kakuk Balázs családjában nagyon gyakoriak lettek a veszekedések. A nézeteltérések az adott okot, hogy

Kakuk Balázs leányának kezét megkérte egy fiatalember, de az öreg halani sem akart a házasságról.

A szerdai nap folyamán újból elkeseredett vita keletkezett a fiatal lány és a makacs öreg között, amelynek során

Kakuk Balázs revolvért fogott a lányra. Csak a fiatal Kakuk közbelépése mentette meg a leányt a haláltól.

Csütörtökön aztán Kakuk Balázs korcsmába ment és ott lerészegedett. Éjfél után állított haza s akkor

fejszét ragadva lánya kelengyéjét

kezdte összevagdálni.

A nagy zajra felébredtek a gyerekek és meg akarták akadályozni apjukat a rombolásban.

Erre Kakuk Balázs előrántotta revolverét és rálőtt leányára.

A leányt vállán és melén sebesítették meg a golyók.

A lövöldözések során a fiú is megsebesült, de nem törődött sebével és az apjára ugrott, hogy lefegyverezze.

Ekkor az öreg a revolvere agyával úgy halántékon ütötte fiát, hogy az holtan rogyott össze.

A gyilkosság után az apa a lakás minden bitorát forgáccsá aprította. Ezután a temetőbe ment s ott a felesége sírján főbelötte magát. Azonnal meghalt.

A tragédia szereplőiből csak a leány maradt életben, akit könnyebb sebével, kórházban ápolnak.

A temesvári salamoni ítélet

Megfelezték a magyar színházat: a felét Fekete-Ihász, a másik felét Szendrey kapja. Az, aki először engednek be Temesvárra, önkreieszi az utána következő direktor esélyeit

Temesvár, október 15

A temesvári színházért folyó nagy hajtvadászat pénteken egy főpolgármesteri rendelettel véget ért. Megírta a B. L., hogy a város két ízben is Fekete Mihály és Ihász Aladár színházgatók együttes társulatának ígérte oda a temesvári színház jogát. Azonban a végleges odaitétel előtt két nappal Szendrey Mihály színházgató és pártja hatalmas ellenpropagandát fejtettek ki.

Kétszéri elhatalasítás után, végre pénteken este a városi tanács gyűlésén az ügy érdemleges tárgyalására került a sor. A gyűlésen

a magyarpárti tagok Fekete Mihályt követelték színházgatóknak.

Hosszas vita után Gábor Livius dr. Temesvár város főpolgármestere úgy döntött, hogy

a színházat mindkét színházgatónak, tehát Fekete-Ihásznak és Szendrey Mihálynak is átengedi olyanképpen hogy azok egyenlő időközökben látsszanak majd.

A főpolgármester kijelentette, hogy kedden fog dönteni arról, hogy melyik társulat kapja meg először a színházhasználat jogát Temesváron.

A főpolgármester ezen ítélete a lehető legszécsénytelenebb, mivel abban az esetben, ha tegyük fel, Szendrey kap 3 hónapra és Ihászék 3 hónapi játszási jogot, ha az egyik színházgató befurakodik Temesvárra, akármilyen rövid időre is, módjában lesz teljesen tönkretenni az utána következőt, mivel a rendelkezésre álló idő alatt, az összes szindarabokat lecsépelel, eljuttassa, úgy, hogy az utána következő csak repriméket adhat elő s így annak előadásai egyáltalán nem fogják érdekelni az amúgy is közönyös közönséget.

Reméljük, hogy mielőtt ez a szerencsétlen ítéletkezés véglegessé válna, a temesvári illetékesek be fogják látni, hogy nem szabad ilyen hozzá nem értő módon még jobban megfúlasztani, az amúgyis oly nagy mértékben halódó erdélyi magyar színházéletet.

Tüntetés a bukaresti német követség ellen

Bukarest, október 15.

Pénteken délelőtt fél 12 óra tájt egy csoport jelent meg a bukaresti német követség előtt és kiabálni kezdett: „le a Hitler-uralommal!” Majd megdobálták az összes ablakokat s nagyrészüket betörték.

Gyorsan rendőrök siettek a német követség védelmére és a tüntetők üldözésére. Kettőt közülük őrizetbe vettek és felvitték a központi rendőrségre, ahol vallatásra fogták őket.

— **Agyvértóadás,** szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethető. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a **Ferenc József** víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi.

Az amerikai szakszervezetek Németország ellen

Washington, október 15

Az amerikai szakszervezetek kongresszusán elvi határozatot hoztak, amely szerint a szakszervezetek bojkott alá veszik minden olyan államnak az áruját, amely a szakszervezeti mozgalmakat elnyomja és fejlődésüket lehetetlenné teszi.

A bojkott határozat elsősorban Németországra vonatkozik.

Regénykedvezményünk

A B. L. minden állandó olvasója egy teljesen új, eredeti regényt kap havonta. Ajándékregényünkre minden állandó olvasónk igényt tarthat. Október havi regényünk címe: **A kis Kovács, szerzője Kőrösi László, Párisban élő fiatal magyar újságíró.** Októberi regényünket mindenki megkaphatja az alábbiak szerint:

1. Régi előfizetők, ha az október havi előfizetéssel nincsenek hátralékban.
2. Új előfizetők, akik október 15-től fizetnek elő lapunkra.
3. Példányonkénti vásárlók, ha az október hónap folyamán lekötött regény-szelvényeinket 1—15-ig számozva, összegyűjtik és 4 lej kezeltési és szállítási költség egyidejű lefizetésével legkésőbb október 28-ig beszolgáltatják a helybeli bizománynak.

Előfizetőinknek nincsen szükségük a szelvények gyűjtésére. Elegendő, ha a regényre vonatkozó igényüket a 4 lej lefizetésével bejelentik annak a bizománynak, aki a lapot kézbesíti. Akik a lapot postán kapják és olyan helységben laknak, ahol nincs bizománysunk, ugyanezt a bejelentést közvetlenül a kiadóhivatalnál teszik meg. Ilyen előfizetőknek a legcélszerűbb, ha az előfizetési díjjal együtt beküldenek annyiszor 4 lej, ahány hónapra az előfizetésük is szól, s ahány havi regényre igényt tartanak.

Akiknek az előfizetése már előre rendezve van, azok postabélyegben is beküldhetik a 4 lejelet. Bejelentési határidő október 28. A regényből csak annyi példányt nyomunk, ahány olvasónk ezen időpontig erre vonatkozó igényét bejelentti.

Itt levágandó és a szelvények megőrzendőik 1—15 számig.

1 sz. szelvény
a B. L. októberi regény - ajándékára.

Gaál Franciska még az idén férjhez megy

A hozományt nem a férje, hanem ő kapja és a hozomány egy filmgyár

Budapest, október 15.

Budapesti intímus színházi és egyéb pletykái körök már közel egy esztendője fejtegetik a talányt: Gaál Franciska férjhezmegye régi kenyeres pajtásához: Dajkovich Ferenchez, a Magyar-Olasz Bank főtisztviselőjéhez, vagy sem.

Maga a primadonna egyszer azt jelentette ki, hogy igenis férjhezmegye, máskor pedig azzal intézte el a kérdést, hogy az ügy még nem aktuális.

A tárgyalások és az előkészületek már hosszú idő óta folyamatban vannak s a kiszivárgott hírek szerint ma már együtt állnak a vállalati és műszaki tervek, amelyek ezzel a házassággal kapcsolatban egy teljesen különálló magyar filmgyár alapítására vonatkoznak.

Aki Gaál Franciska intencióját, leleményességét és a gyakorlati kivitelnél megnyilvánuló férfias erélyét ismerik, úgy vélekedtek, hogy a vállalat művészi vezetése csak az ő kezében volna a legmegfelelőbb helyen, míg a vállalati és az ezzel kapcsolatos szervezést teendőket Dajkovich Ferenc látja majd el.

A vállalkozásnak, szerinte, világraszóló és nagyvonalú jelentőséget az a tény ad, hogy a vezetésben résztvesz Ruth Miller is, a világhírű filmsztár, aki az előkészítő munkák lebonyolítása végett már hónapok óta Budapesten tartózkodik s itt is adta be a lakcíkját, akinek viszont az amerikai filmiparban van igen nagy tekintélye és aki a válás utáni időre igen tekintélyes dollárösszeget biztosított feleségének.

Ruth Miller is nagy vagyonnal rendelkezik. A vállalat negyedik tagja Paszternák Lajos.

A tervekkel kapcsolatban munkatársunk kérdést intézett Gaál Franciskához, hogy

nem túlmerész dolog-e a mai gazdasági válságban ilyen nagy fába vágni a fejszéjét?

A primadonnának egyet villant a szép szemé és a naiva isteni gyermekdedséggel és derűjével jelentette ki, hogy az ő kalkulációjában a válságnak nemcsak hátrányos, hanem előnyös hatásai is érintve vannak.

A házasság egyébként Gaál Franciska és Dajkovich Ferenc között már elintéztett dolog, de az esküvőt csak ennek az évnek a végén tartják meg, amikor a tőle alá kerül ez a nagy terfő, amelyre az új pár megélhetését alapítja.

— Akinek a gyomra fáj, bélműködése megreked, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc Jó-zsef” keserűvíz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt.

Kiütéses tifusz Petrozsényben

Petrozsény, október 15.

Nemrég került Páun és Anit Mihai zenész csendőrtiszt Petrozsénybe, az egyik Székelyudvarhelyről, a másik Botosanból. Mindkettő rövidesen megbetegedett és a petrozsényi társadalombiztosító kórházába került, ahol két napi gyógykezelés után megrökönyödve állapították meg, hogy

kiütéses tifuszban szenvednek. A betegeket megfelelő orvosi felügyelet alatt átszállították a járvány-kórházba. Orvosi rendeletre a csendőrlaktanyát és mindazon katonáknak ruhá és fehérneműit, akik a betegekkel érintkeztek, nyomban fertőtlenítették, valamint felügyelet alá helyezték mindazon betegápolókat és orvosokat, akik velük érintkeztek.

A hír hallatára nyomban megjelent Petrozsényben Cădea Aurél dr. temesvári vezérfelügyelő, Cosma dr. hunyad megyei tisztifőorvos és minden irányban megtették a szükséges óvintézkedéseket. A tisztifőorvos kifogásolta a járvány-kórház gyatra felszerelését és megállapította, hogy mulasztás terheli a városi tanácsot, mert soha nem irányzott elő megfelelő összeget költségvetésében annak megfelelő karbantartására.

Ugyancsak Lupényben több vörheny-megbetegedés fordult elő a gyermekek között. A járási tisztifőorvos nyomban a legszigorúbb rendszabályokat léptette életbe. A megbetegedett gyermekeket a járvány-kórházba szállíttatta és úgy az otthonukban, mint az iskolákban, fertőtlenítést rendelt el. Halálestet nem fordult elő.

Dollfuss a bécsi szocdem kongresszussal szemben is kiméletlenül akar eljárni

Az osztrák nemzetiszocialista-párti most „hivatalosan” is elismeri, hogy Derül a párt tagja volt

Bécs, október 15

A Dollfuss ellen elkövetett revolveres merénylet ügyében újra van valami, ami izgathatja a kedélyeket. Az egyik távirati iroda jelentése szerint az osztrák nemzetiszocialista párt hivatalosan is beismerte, hogy Derül, a merénylő, ez év február 2-án valóban beiratkozott a nemzetiszocialista pártba, amelynek így néhány hónapig tagja volt. Később ugyanis, a merénylet előtt még, kilépett a pártból.

Ez a hivatalos beismerés egyben kemény cáfolat a müncheni osztrák menekült nemzetiszocialista központ nyilatkozatára is. Ez a központ ugyanis tagadta, mintha a merénylő nemzetiszocialista lenne, vagy lett volna s mikor az osztrák lapok faksimiliében közölték Derül náci-igazolványát, Münchenben kijelentették, hogy az igazolványt hamisították, mert az osztrák nemzetiszocialisták soha sem adtak ki olyan igazolványt, amilyen állítólag Derülnél volt.

LEON BLUM ÉS VAN DER VELDE BÉCSBEN

Az osztrák szociáldemokraták egyébként erősen készülnek kongresszusukra. Az izgalom nagy, mert az utóbbi időben Dollfuss kormánya igen kiméletlenül megmutatta, hogy nem veszi szívesen a szociáldemokrata mozgalmat sem. Van der Velde és Leon Blum már meg is érkeztek Bécsbe.

Politikai körökben úgy vélekednek, hogy a kongresszus igen alkalmatlan időben jött, mert Dollfussnak most kiméletlenné kell lennie minde irányban, másrészt a szocialisták aligha teljesíthetik azokat a követeléseket, amelyekkel a Heimwehr lépett fel velük szemben. Már pedig ebben a pillanatban a Heimwehr a kormányzás egyik alkotó és irányító része, amelynek van ereje ragaszkodni követeléseire.

Megnyílt a világkongresszus

Délutáni telefonjelentésünk szerint a bécsi szociáldemokrata kongresszus ünnepi külsőségek között megnyílt. A külföldi kiküldöttek meglepően nagy számban jelentek meg. Magyarországot Peyer Károly és Weltner Jakab képviselték. Az angol, holland, belga és svájci szociáldemokrata szervezetek is képviseltetik magukat.

Leon Blumot nagy ünnepségekkel fogadták. Az osztrák francia képviselők is kivonultak, sőt a határon az innsbrucki francia konzul fogadta ünnepélyesen. Ezekből a jelenségekből arra következtet-

nek, hogy

Leon Blum meleg fogadására maga a francia kormány adott ki utasításokat. Az osztrák szociáldemokraták is nagy várakozással tekintenek Leon Blum felé. Az osztrák szociáldemokrata párt ugyanis szeretné megszervezni az általános sztrájkot, erre azonban anyagi felkészültsége nincs,

mert a kormány — mint ismeretes — eldobozta a párt vagyonát. Anyagi segítséget pedig az általános sztrájkhoz csak a franciák segítségével lehetne kapni.

A szerencsétlenül járt Tiling kísérletei a világűrakként

Repülőposta a sztratoszférában Hamburgból Newyorkba egy óra alatt

Tiling egy ilyen postarakéta robbanásának áldozata lett — Mechanikusa tul van a veszélyen

Bukarest, október 15.

A B. L. legutóbbi számaiban jelentettük, hogy Tiling mérnököt, a német felalót és titkárnőjét a rakétakutató laboratóriumában egy felrobbant rakéta halálosan megsebesítette. A mérnök és a titkárnő a kórházban meghaltak.

A szintén megsebesült montőrt azonban sikerült megmenteni az életnek és már tul van az életveszélyen.

Tiling a most kialakulóban levő rakéta-technika második áldozata. Három évvel ezelőtt esett el az első pionír, Valier osztrák mérnök, aki a világűrhajózás gondolatának volt úttörője. Valier öt évvel ezelőtt Fritz Opel autókönstruktor és Sander robbanóanyagszakértővel együtt mutatta be a Berlin melletti Aous-pályán híres rakéta-autóját, melyet motor helyett a hátul elhelyezett rakétákból kilövő gázok visszaható ereje lökött előre. A kísérlet nagyszerűen sikerült, szinte hihetetlen gyorsaságot sikerült elérni.

Valier sikeres kísérleteinek azonban két év múlva áldozatul esett, de műve tovább élt s a rakéta-technika hívei tapasztalatai alapján megtették a második lépést. Ez a kis rakéták építése volt. A kisrakéták feladatát abban szabták meg, hogy kilövésük után feljutva a sztratoszférába, a magukkal vitt s ejtőernyőn lebecsátott regisztráló készülékek segítségével adatokat szállítsanak a tudományak a levegő feletti régióiból.

A harmadik lépést Tiling akarta megtenni.

Tiling postarakétákkal kísérletezett. Postarakétái sikerült is 8—10 kilo-

méter magasba felküldeni a levegőtengerbe.

A Tiling-féle rakéták olyan szerkezettel bírtak, hogy abban kisebb postaszakok is elfértek. Tiling később olyan rakétákat akart készíteni, amelyek megfelelő kör-mánykészülék segítségével

meghatározott helyen érnek földet s nemcsak levelek, de könnyebb csomagok szállítására is felhasználhatók.

Tiling kísérleteinek célja tulajdonképpen egy olyan postarakéta készítése volt, amellyel

az óceánon át 15—20 kilométer magasban lehetett volna postaküldeményeket szállítani.

Hamburg mellett akarta kilőni az első transzocéáni rakétáját olyan sebességgel, hogy az a sztratoszférára ritka levegőjében egy óra alatt telte volna meg útjának paraboláját s átszelve az óceán fölötti levegőtengert, Newyork közelében ért volna földet.

Hamburgban feladott levelet egy óra múlva Newyorkban olvasták volna.

Tiling merész álmát most egy ilyen kísérleti postarakéta robbanóanyagának explodálása a kutató és titkárnője halálával huzta keresztül. De talán csak egyelőre.

Valier halála nem riasztotta vissza Tilinget,

Tiling halála sem fogja elriasztani a rakéta-technika és az ürrepülés bátor kutatóit a további merész kísérletektől.

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Subá'pin 430 m.

DIÉTÁS

GYÓGYINTÉZET

Már napi

P. 16-tól.

legideálisabb őszi-téli klimatikus üdülőhely. Intenzív massági insolat. Páratlan látás a fővárosra.

Legelsősorú szanatórium el. látást nyújt 5—6-szori diétás étkezéssel, vízkurával együtt.

TALLÓZAS

Van der Lubbe és a zsebkendő

A Prager Presse című lap 1933 október 12-i számának második oldalán, a második hezában az alábbiakat olvassuk: „A vádlottnak, aki a tanúvallomások alapján apatikusan, megszokott görbe háttartással a vádlottak padján ül, védője, dr. Seiffer másodszor, vagy talán már harmadszor is megtöri az orrát. A vádlott eltűri, hogy az orrát mások töröljék meg. Ha a ügyvéd nem töröl meg az orrát, csak zsebkendő nyújtana felé, erre a felajánlásra és segítségre Van der Lubbe nem reagál.” Ugyanebben a lapban ugyan csak a második oldalon, de a harmadik hasáb tetején a következő áll: „Van der Lubbe feláll, szokott megdőbült tartásban megáll. Védője ismét megtöri az orrát.” Még csak annyit, hogy a Prager Presse a legkomolyabb csehországi nemzeti lap. Elegáns, higgadt és megfontolt Benes külügyminiszter lapja.

Ahol tudják, hogy mi van Romániában

A Paris Midi hosszú cikket ír arról, hogy Romániában hogyan terjed a hitlerizmus. A lap a francia szövetségi szemüvegén át nézi a mozgalmat és két ségbe van esve. Elmondja, hogy a hitlerizmus nemcsak Románia német nemzetiségű lakosait fertőzte meg, hanem a román pártokat is. Ugy tudja, hogy Kiselev kongresszust tartott Cuza és Zelea Codreanu és ott annak a reménynek adott kifejezést, hogy mihamarabb Románia szorosabb szellemi és ideológiai viszonyba kerülhet Németországgal. Arról is beszél, hogy a román szélsőséges pártok német nemzetiségekkel fúzióra készülnek. Nem tudjuk honnan veszi a Paris Midi az értesülését, de bizonyos, hogy nem olyan sötét a helyzet, mint amilyennek nagy francia lap látja.

De az is bizonyos, hogy sokkal sötétebb a helyzet, mint ahogyan a kormány látja. A legszomorúbb a dolog az, hogy Párisban felismerték már Románia helytelen orientálódásának veszélyét de a forrásnál még nem. Habár Habár nem a francia sajtó kötelessége megírni a harsonát, hanem a kormány. Vajon mit csinál a kormány, ha történetesen felismeri a helyzetet és véletlenül elolvassa a Paris Midi jelentését. Bizonyára munkába kezd, vagy — összevessz Popovici és Mironescu már nem beszélnek egymással, mert nem tudnak egy véleményre jutni a jobboldal letörésének kérdésében. Ugy látszik „felismerték a veszélyt”. Ugy látszik, mégis csak a vassák a Paris Midit.

A temesvári bankettköltség

Timpuri grele! Schlechte Zeiten! Néhéz idők! Így sóhajtott fel a háromnyelvű temesvári tanács. Hogy nehéz idők? S egyben levonta a következtetéseket. Ha nehezek az idők, lakarekoskodni kell. Nem szabad visszaradni az áldozatok. A tanácsnak van szíve. Megvonja a szótól a falatot. Természetesen, nem a szájától. Hanem a nép szájától. Ugyan kiadta a rendeletet, hogy annak az öt nincstelen, keresésképtelen, földhözragas öregembernek, akik eddig havi 100—150 lej segélyt huztak a városi kassza ezentul 20 százalékkal kevesebbet kell fizetni. Husz százalék! Azaz összesen ezer lej! Feleannyi, vagy negyedannyi, mint amennyit a tanács a legközelebbi bankettre el fog költeni.

Rosszak a viszonyok, de azért építkezünk

A határozottan leromlott gazdasági helyzet miatt általános a panasz, de azért némi javulás mégis észlelhető, mert a nyári folyamán Brassóban az építkezések száma elég jelentékeny volt. Az állandó állászatmánya tegnapi ülése például egy-egy 49 építési és átalakítási munkálatra adott engedélyt, ami kétségtelenül jelentős szám és arra mutat, hogy mégis csak van pénz.

Az aradi evangélikus ünnepség és a brassóiak

Az aradi evangélikus magyar templomban csütörtökön ünnepélyesen beiktatták **Purgly László** újonnan kinevezett evangélikus kerületi felügyelőt. A felavatási ünnepségen Brassóból résztvettek **Nikodemusz Károly** és **Szörady Lajos** brassómezei tiszteletbeli evangélikus magyar főesperesek is. A Dácia nagyvendéglőben tartott diszes közebében a brassói női kézimunka délutáni tagjainak nevében **Nikodemusz Károlyné** üdvözölte az új kerületi felügyelőt.

A borbélyok és fodrászok figyelmébe!

A munkaszünetet szabályozó törvények 7. paragrafusa értelmében a borbélyok és fodrászok büntetés terhe mellett kötelesek a vasárnapi munkaszünetet szigorúan betartani.

A brassói szakosztály nevében:

Molnár Antal,
elnök

MINDENT A VÁROS NYAKÁBA!

Valósággal divattá lett, hogy a kormányok gombamódra termelik a legkülönbözőbb szükséges és kevésbé szükséges intézményeket, ezek fenntartását aztán egészben, vagy részben a községek, városok és megyék nyakába varrják. Ilyen intézmény a kolozsvári közigazgatási felügyelőség is, melynek fenntartásához a községek kénytelenek hozzájárulni. Több város szembehelyezkedett a költséghez való hozzájárulással és, utalva saját kedvezőtlen anyagi helyzetére, megtagadta a rá kirótt összeg megfizetését és folyósítását. Lassanként azonban ezek a városok leszerelték és beadták derekukat, mert nem találták célravezetőnek a kormányval szembehelyezkedni. Brassó város is azok közé a városok közé tartozott melyek igyekeztek ezt a törvénnyel alá sem támasztott megterhelést elhárítani. Most aztán Brassó is kénytelen volt megszavazni a ráeső 40.000 lejt, bár a város rendes kötelezettségeinek is alig tud eleget tenni.

Panaszkönyv

Kritika, hozzászólás, javaslat és indítvány

Rovatvezető: A KÖZÖNSÉG

Mélyen Tisztelt Főszerkesztő Ur!

Ismerve, hogy a Brassói Lapok mindenkor helyt ad az olvasóközönségnek a panaszának és a visszafélések kiirtásában rendelkezésére áll, bátorítok alábbi panaszommal Önökhöz fordulni.

Engedtesek meg nekem, hogy a borbélymestereknek az árak körül keletkezett vitájában a fizető közönség véleményét is megmondhassam.

Teljesen lehetetlen álláspont ugyanis, hogy a régi magas és a mai gazdasági helyzetnek meg nem felelő árakat akarják fenntartani és amikor akad borbély, aki felismerve a mai szomorú helyzetet, az árakat reálisan mérsékli, akkor ezzel szemben terrorisztikus eszközökkel lépnek fel.

Ma, amikor Bukarestben a borotválkozás árát 7, sőt egyes üzletek 4 lejre mérsékelték, holott magasabbak a boltberek és drágább a megélhetés, akkor tényleg, hogy Brassóban a régi 15 lejes árakat akarják fenntartani.

Neveltséges indokokat hoznak fel: a közönség kérte őket a magasabb árak fenntartására, kevés a vendég, azért nem lehet leszállítani az árakat stb. Szóval azt követelik, hogy én, aki borbélyhoz járok, fizessek azok helyett is, akik nem járnak.

A legtűrhetlenebb az a mód, ahogyan ezek az árakat fenntartó borbélyok terrorizálják azokat a társaikat, akik az árakat le akarják szállítani és ez ellen a terror ellen fel kellett e helyen szólalni. Brassó, 1933 október 14.

Valaki, aki még mindig borbélyhoz jár.

Brassói hét

Volt, nincs fürdőjegy — A brassói szegénység különböző változatai
Ha nincs hitel, jó az uzsora is — A megdicsért adófizetők
Keservesen sirnak a brassói adósok

Brassó, október 15.

A tél ritkán hoz örömeit az embereknek. Az, aki olvasta a lapok téli beharangozóit, joggal gondol borzadva arra a pillanatra, amikor el kezdenek hullni az eső főpelyhek. Fehérre, sápadtá válik a föld és a hótakaró alól előbújik a nyomor, a nincstelenség és az aggasztó kétségbeesés.

Nem az embereknek, sem pedig a kizsújtottaknak nem hoz tehát örömet a mai eső nyok között a tél.

Mindenekelőtt Brassó, a fürdőváros, a mely nagyon megérzi a telet. Ma, vasárnap, október tizenötödikén lejár Brassó

város ötvenszázalékos vasuti jegykedvezménye.

A mai nappal megszűnik az az előny, amelyért ez a város annyit harcolt. Amikor a nyári nap első sugarai még csak lanyhán simogatták a Kárpátok ormait, a város lakossága követelte, hogy az idegen forgalom fellendítése érdekében adják meg Brassónak a fürdő-kedvezményt. Hónapok teltek el, amíg az ország egyik legváciásabb városa, Brassó, kiküzdötte, kiboxolta magának ezt az előnyt.

Fájó szívvel temetjük most a kedvezményt. Pedig nem kellene könnyezni, mert konkrét ígéretünk van arra, hogy a

téli hónapokra visszakapjuk a kedvezményt.

Konkrét ígéret. Ami azt jelenti, hogy újból előről kell majd a harcot kezdeni. Attakirozni a polgármestert, aki izgalomtól remegve szaladgál Bukarestbe, egyik minisztériumtól a másikig, hogy teljesítse a polgárság jogos óhaját.

Mert Brassó lakosságának egyrésze az idegenektől él. És ki tudja, mikor kapjuk vissza azt, amit a mai nappal elvesznek tőlünk.

Pedig írásos ígéretünk van rá.

Uzsorapiac a leromlott hitelélet terén

A hegyek közötti lakosság a letűnőfélben levő idegenforgalmi konjunktúra kihasználása mellett közben olyan mellékeresetre tett szert, amely szigorú értelemben véve brassói specialitásnak minősíthető.

Ez a mellékereset az uzsora.

Brassó talán az országnak egyetlen városa, ahol nincs zálogház. Nem rendelkezünk olyan intézménnyel, ahová bevihetjük negyven lejért télikabátunkat, vagy arany jegygyűrűnk, hogy legyen ebédrevaló.

Pedig az ilyen apró kölcsönökre nagy szükség van. Holmiktól, amiket egy életen keresztül becézgettünk, fájó szívvel bár, — de megválnak, mert kenyérrevalónak kell néhány garas.

A zálogház hiánya miatt valósággal felbujrázott a cégbejegyzetlen uzsora. Minden sarkon akad egy-két „tökés”, akik kétszeres kamatra pár száz lejt adnak kölcsön. Háromszáz lejért például egy egész lakásberendezést kell garanciaképpen odaadni, mert a „tökések” is tisztában vannak azzal, hogy ma, amikor a hitelélet teljesen megszűnt, pénzt kiadni „kosztra” a legnagyobb közgazdasági és erkölcsi áldozat.

Tilos a pénzzel való uzsorázás. És mégis szabadon üzik. A nyomor és pénztelenség kitermeli a maga üzleti ágait. Ezt a foglalkozást valamikor nem ismerték Brassóban.

Ma azonban, a változott viszonyok között Brassót is elérte a nemezis. Suba alatt köti tranzakcióit a nyomor...

A SZEGÉNYSÉG HIMNUSZA
EGY POLGÁRMESTERI JELENTÉSBEN

S ha ezután tovább gondolkozunk, rájövünk arra, hogy Brassóban nagy a szegénység. Néhol nagyobb, mint ahogy azt elviselni lehet. Az utóbbi két hét alatt több bizonyítékunk adódott.

Az egyik a brassói ipar és kereskedelmi kamara jelentése, amely drámai adatokkal tárta fel Brassó gazdasági, ipari és kereskedelmi életének fokozatos leromlását.

Aztán a második alkalom, Voicu dr. polgármester beszéde, amit a városi tanács ülésén mondott el a jelenlegi tanács egyéves működése alkalmával. Konkrét adatokat látunk ebben a jelentésben felhalmozva a nyomorról.

A városi bevételek a város polgársága anyagi helyzetének fokmérője. És ezek a bevételek folytonosan csökkennek, ami azt jelenti, hogy a polgárok is egyre keservesebb viszonyok közé sodródnak.

A pénzügyminiszter olyankor, amikor a bevételek csökkennek, azt szokta mondani, hogy a polgárság teherbíró képessége nem kisebb, hanem az adófizetők rosszhiszeműek.

A polgármester azonban objektívebb volt, mint a pénzügyminiszter szokott lenni. És miután beigazolta, hogy a teherbíróképesség csökkent, meglehetősen dicsérte meg a város polgárságát azért az önfeláldozó odaadásért, amellyel adózási kötelezettségeit a városal szemben mindig teljesítette.

Végre egy hivatalos elismerés arról, hogy nem az adózó polgárok rosszhiszeműségén mulik az állami, vagy városi kassza bevétele, hanem az általános nincstelenség, amelynek megszüntetése éppen azok kötelessége, akik a polgárokat rosszhiszeműséggel vádolják.

NAPOLEON BRASSÓBAN

Brassónak is megszületett a maga Napoleonja, aki — akárcsak a pénzügyminiszter, — nagy erőszakkal vádolja meg rosszhiszeműséggel polgártársait és a vádakat azzal önti konkrét formába, hogy bírságokat ró ki.

Ez az új Napoleon a brassói leánytanonciskola igazgatója, aki valósággal uralta a hét eseményeit. Tanonciskolai igazgatóknak lenni nem különös megbízatás. Legalább is nem olyan fontos, hogy azzal heteken keresztül érdemes volna foglalkozni.

A brassói leánytanonciskola igazgatójával mégis megtörtént, hogy úgy foglalkoztak és foglalkoznak vele, akárcsak a miniszterrel, vagy pedig valamilyen sérelmes törvénnyel. Az egész front tiltakozik eljárása ellen. Képzeli csak el, milyen Napoleon lehet az, a kinek engedékenységeért feleltes hatóságoknál könyörögnék és miután a könyörgés falrabányt borsónak bizonyult, össze-vissza tiltakoznak.

Az új Napoleon szerepel az iparistület, a munkakamara és általában Brassó összes iparos közületeinek jegyzőkönyveiben.

Vajjon mivel fogja megfizetni ezt a hatalmas „népszerűséget”? A tanonciskola igazgatója? Mert egyelőre az iparosok megfizették az árát. Csúnyán végig bírságolták őket illetéklenül és a bírságokat fizetni kell, mert ha nem, könyörtelenül behajtják rajtuk a pénzeket.

Szűnjének meg ezek a napoleonok. Tüntessék el őket a közélet porondjáról, mert kiderült róluk, hogy al-napoleonok csak. Azoktól kapják kenyerüket, akiket terrorizálni akarnak.

Mi történik a városházán

Még egy mozi kap Brassó

Goldschmidt mérnök tervbevette egy új mozi létesítését a bolonyai részben, az elágazás közelében. A szükséges kormányhatósági engedélyt erre már meg is szerezte. Most az építkezések megkezdése végett beadta kérését a városi tanácshoz, mely áttette az ügyet az egészségügyi bizottsághoz, hogy az vizsgálja felül, hogy az építési tervek megfelelnek-e a közegészségügyi előírásoknak és követelményeknek.

A város gondoskodik embereiről

Corpodean I. városi tüzoltót a tüzjelző készülék javítási munkálatainál hibáján kívül súlyos baleset érte. A sebesült tüzoltót a városi kórházba szállították és ott vették ápolás alá. Az orvosok megállapítása szerint a szerencsétlen ember sérülései olyan természetűek, hogy több hónapra van szükség, míg visszanyeri munkaképességét. A város vezetésége helyes szociális érzékről tett tanúságot, mikor a tegnapi állandóválasztmányi ülésében elhatározta, hogy a szerencsétlenül járt tüzoltónak betegsége egész idejére kintalja rendes járandóságait, a gyógykezelés összes költségeit pedig magára vállalja.

Brassó erőteljesebben akarja támogatni kulturintézményeit

Az állandóválasztmányi tegnapi ülésén **Brediceanu Tiberiu dr.** és **Szele Béla dr.** szavazták, hogy a város kulturintézményeinek támogatására szánt jövőbeli, mely a város részére a látványossági adókból folyik be, más célokra fordították. Komoly megbeszélés folyt, hogy

SIVAR CSÖD EGY POHÁR VIZBEN

A hét eseményei sirámok. És a sirámok szőlamaiban a legelkeseredettebb hangot a városi adósok ütötték meg.

Brassóban, talán a város fennállása óta először, — ültek össze az eladósodott polgárok, hogy tiltakozzanak a hitelezők ellen. Ezen a gyűlésen felvonultak ifjak, öregek, nyugalmazott gazdagok és frissen érett letörtek.

A legszimplább közülük is betéve ismeri a konverziós törvény különböző furfangjait. Kiskaté náluk az, hogy a bank ilyen, meg amolyan s hogy eljön az idő, a nagy leszámolás a hitelezőkkel, amikor újból meg kell kezdeni az adósságok fizetését.

A Hosszu-utca sarkán van egy beszálló. A „Fehér bárány”-hoz címzett vendéglővel áll kapcsolatban. Ebben a helyiségben hallatták jajsavukat Brassó város adósai. Sőhajók röpöködtek a levegőbe a konverzióról, az inflációról és általában mindazon ingyenségekről, amelyekről ma egy adós álmodozhat.

Az egyiknek a háza veszett el, a másiknak a kertje és a mindennapi kenyeré a kamatok őrle malomkövei között. A bufelejtés korcsában, de nem bor mellett történt. A városi adósoknak már erer sem telik. Megelégedtek a vízzel, amit különösen a szónokok favorizáltak nagy előszeretettel.

a város kulturintézményei és ezek között különösképp az **Astra** által fenntartott zenekiskola, a **Brassói Magyar Dalárda** és a **Männergesangverein** jelentősebb támogatásban részesíttessenek. Szóba került az is, hogy az **Astra** zenekiskoláját vegye át a város és tartsa fenn. A nagyjelentőségű kulturkérdés alaposabb tanulmányozásával és a szükséges javaslat elkészítésével egy külön bizottság lett megbízva. A bizottság tagjai a polgármester, **Brediceanu dr.**, **Szele dr.**, **Polony dr.**, **Socaciu** vezértitkár, **Precup** pénzügyi előadó és **Sasu** kultúrelőadó. A kiküldött bizottság már a jövő héten megkezdte munkáját, hogy a reábizott nagyjelentőségű kérdések megoldására vonatkozó tanulmányával és javaslataival mielőbb plénum elé állhasson.

★ A BRASSÓI BANKOK közlik, hogy hétfőn, folyó hó 16-án, a király születésnapja alkalmából zárva lesznek.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Popovics Ferenc

fodrászületét

Hirsch-u. 20 szám alatt

október hó 12-étől átvetttem

Elsőrendű személyzetemmel a t. női és férfi vendégek legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Méltányos árak! Bérletnél rendkívül kedvező feltételek.

Szíves pártfogást kér

Filipánits Lajos

fodrász.

A vasuti konferencia résztvevői Brassóban

A bukaresti nemzetközi vasuti konferencia résztvevői a konferencia befejezése után különvonaton érkeztek meg Brassóba szombaton délelőtt tizenegy órakor. A delegátusokat Căteanu prefektus, Voicu Cornel dr. polgármester, és a batóságok többi tagjai fogadták. A vendégek tiszteletére szombaton délután bankett volt. A delegátusok a város megtekintése után, két órakor Szinajába utaztak, ahol a Peles-kastélyt tekintették meg. A konferenciái kiküldöttek vasárnap és hétfőn hagyják el Romániát.

Brassói limlomok

A RENITENS CSECSEME

Itt, ahol vagyunk, itt a csend illik. Hallgatni kell, máskülönben csengő van és kidobják az embert. Törvényszéki terem, bíraskodás, uri szag, tisztelet, illat, erő érzik. Most éppen valami pénzhamisítóról van szó. Lakatos, Gondolta, megpróbál konkurrálni a Nemzeti Bankkal. Megpróbálta, nem sikerült. Most kérdezik, mindjárt ítélkeznek is felette. Rémesen fél, hadar össze-vissza. Így volt, úgy volt, nem igaz, nem én, más, ő, csak mondja, menekülni szeretne. Aztán azt mondják: álljon félre, most a feleségét fogjuk kihallgatni. Az asszony vékony, malaki, kisgyermekes van. Édes és fehér. Amíg a feleségét vallatják, az apja fogja a gyereket és jobbra, balra, fel és alá jár a gyerekekkel. A kölyök szepeg, kiabál. Egy ceruzát dugdosgat az apja a szájába. A tárgyalóterem figyelni kezd már. Az apa a ceruzával kalapálja a padot, a kicsike már az apja hajában vadászgat és tele szújjal beszél. „Ú-t, meg E-t mond hosszan, pontatottan. Kezd kibírhatalni lenni. Leányka. Kikezd az a csendőrel, aki az apját idekísérte. Kiderül, hogy a puskatusos is ember: kacag, integet, lassabban, csöndesebben. Az anyja hátrafordul, a bírósághoz mosolygásra húznak szét a szájukat, de nem engedi a törvénkönyv. Már vége felé van a védő beszéde is, már vonulnak a bíraskodó emberek ítélésinálásra, már jönnek is vissza és mondják: Négy hónapra ítéltük Bara Demetert, de a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vesszük a büntetést Na, menjenek haza. A kölyök ráfekszik az apja vállára. Alukál. Kinn csöndesen világ a nap.

Primăria Municipiului Braşov
No. 25.802—1933
3278 D. C.
Serv. Economic

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY

A Hirsch-utca 1 szám alatti városi ház 8. számú üzlethelyiségének (amely a Frajii Bezazian cégnek volt bérbeadva) 3 évre való bérbeadása céljából f. é. október 21-én d. e. 11 órakor a városi polgármesteri hivatalban egy második nyilvános árlejtési lepecsételt bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni az állami szállításról szóló törvény 88—110 cikkeinek alkalmazásával. Az ideiglenes óvadék az ajánlatok összeg 5 százaléka. Az ajánlat elfogadása után az óvadék a bérösszeg 50 százalékára egészítendő ki.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban tekinthetők be.

Brassó, 1933 október 10.

Primar: Dr. C. Voicu mp. Secretar General: Socaciu mp.

Primăria Municipiului Braşov
No. 26.274—1933
Serv. Economic

PÁLYAZATI HIRDETMEY

Brassó törvényhatósági város polgármesteri hivatala ezennel román állampolgársággal bíró építő mérnökök részére pályázatot hirdet az úgynevezett „Sprengta-vak” környékének átalakítására vonatkozó terv elkészítése céljából amely sportjátékokra, strandfürdő és vízisportra alkalmas népléptet foglaln magában. A három legjobb tervért 20, 15 és 10 ezer lej értékű jutalomdíjak vannak kitűzve.

A helyrajzok, fényképek és a közelebbi felvilágosítások a városi ügyekre vonatkozó ügyosztályban kaphatók.

A tervet a polgármesteri hivatalnál f. évi november 16-án d. e. 10 óráig a név említése nélkül, jelle alatt nyújtandók be.

Brasov, 1933 október 9-én.
Primar: Dr. C. Voicu mp. Secretar General: Socaciu mp.

Képkiallítások Brassóban

Az Astra brassói kulturházának termében október 12-én nyílt meg M. Teianu, L. Biju, P. Ioanid, G. Manea, I. Teianu, G. Lazăr, I. Catelin, C. Ardeleanu, A. Caulini, O. Rădu, I. Bodnarik, I. Dobosariu bukaresti festőművészek kollektív képkiallítása. A képkiallítás iránt — amely egyébként csak egy pár napig lesz nyitva — máris óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Mattis Teutsch festőművész képkiallítása a Redoute termében mindennap 10—1-ig és 3—6-ig megtekinthető.

Molnár Róza kézzel festett festőművész az Ellite kávéház termében tartott képkiallítása szombaton zárult le megérdemelten nagy sikerrel.

Életbelépett az éttermek, vendéglők, szállodák és mulatók új szabályzata

Egészségügyi és esztétikai szempontokat érvényesít az új szabályzat

Brassó, október 15.

Brassó város tanácsának intézkedése értelmében október elsejével életbelépett az éttermek, szállodák és nyilvános mulatóhelyek osztályozásáról szóló új szabályzat, amely a pénzügyek átszervezéséről szóló törvény utasításai alapján készült el.

A rendelet értelmében október havában az összes szállodák, éttermek és kocsmaik tulajdonosai kötelesek a szabályzatnak megfelelően átalakítani és rendbehozni üzletüket.

A szabályzat első pontja kimondja, hogy kávéházaknak és éttermeknek tekintik mindazon kereskedelmi vállalatokat, amelyek ital-mérési engedéllyel rendelkeznek. Ezek kötelesek a szabályzatban feltüntetett összes higiéniai és morális követelményeknek eleget tenni.

A kávéházakat és mulatóhelyeket három osztályba sorozzák. Az elsőosztályú étteremnek, vagy kávéháznak az alábbi követelményeknek kell eleget tennie:

A helyiséget parkettel, vagy linoleummal kell padlózni, a falakat tapétázni, vagy esztétikusan kifesteni. 150 centiméteres magasságban olajjal, vagy faburkolattal bevonni, úgy, hogy a helyiség minden szempontból kielégítse az összes esztétikai igényeket. A helyiség nagysága a konyhán kívül legkevesebb 100 négyzetméter kell legyen, hogy legalább négy személy elhelyezésére alkalmas tizenöt asztalt befogadjon.

Nagy konyhát ír elő a szabályzat, a helyiségtől teljesen elkülönítve, olajjal lefestve, fájence betétekkel. A konyhába legalább egy hivatásos szakácsot kell alkalmazni. Az étel karbantartásához külön hűsítő szerkezetet kötelek beszerezni a tulajdonos. Az asztalokon fehér terítő, ezüst, vagy alpakka evőeszközökkel, finom porcellánból készült táányérok és fehér, finom anyagból készült szalvéta a kötelező. A helyiséget villannyal, vagy gázzal kell kivilágítani.

Az elsőosztályú étteremben a legszigorúbb egészségügyi és közérköcsi szabályokat kell betartani. Hivatásos pincéreket kell alkalmazni, speciális fekete, vagy fehér ruhákba öltöztöten.

A másodosztályú éttermekre vonatkozóan az alábbi követelményeket írja elő a városi szabályzat:

A helyiség legkevesebb 75 négyzetméter nagyságú és három méter magas, különálló konyhával. A helyiségbe legkevesebb 10 négyzetméteres asztalnak kell beférnie. A helyiséget szintén villannyal, vagy gázzal kell kivilágítani. Az asztalokra fehér terítőket jönnnek az evőeszközök alpakából, vagy acélozott nikkeltől lehetnek, a szalvéta pedig fehér vászon, vagy papír.

A harmadosztályú vendéglőknek a szabályzata a következőket követeli meg:

A helyiség szellős és világos kell legyen, nagysága pedig legkevesebb ötven négyzetméter, nyolc asztallal, asztalokként négy ülőhellyel. Az ételek konzerválásához hűsítő, vagy valami szellős, egészségügyileg kifogástalan helyre van szükség. Az étterem padozott kell legyen, a szobák szintén izlésesen lefestve, azonkívül az étterem helyiségén kívül egy-két kisebb szobát is kell rezerválni ivószobának, három-négy asztallal.

Mindazon helyiségeket, amelyek a fentebb előírásoknak nem tesznek eleget, kocsmaiknak nyilvánítják és a záróra szempontjából is így kezelik őket.

Az éttermek zárórája a következő: Első

ASTRA MOZGÓ, BRASSÓ

Bombasikere volt a tegnapi bemutató az

EGY DAL, AMELY A VILÁGOT MEGHÓDITJA

VILÁGSLÁGERNEK.

Ez a bemutató valóságos társadalmi esemény volt. — Schmidt Józsefnek, a csodatenornak az előadás után a közönség hosszasan tapsolt!

Vasárnap d. e. 11 óráig **Két sziv, egy dobbanás** LILIAN HARVEY, Wolf Albach Retu

Jön: **Tavaszi zápor, Annabellá-val.**

osztályú étteremnél 1 óra, II. osztályunál 12 óra, III. osztályunál pedig 11 óra.

A kocsmaik és beszállók a szesz törvény intézkedéseinek megfelelően kötelesek este nyolc órakor, tehát egy órával az üzletzárás után becsukni. Zárórameghosszabbítást kaphatnak esetéről esetre az alábbi helyiségek:

Elsőosztályú étterem reggel öt óráig, másodosztályú hajnali háromig, harmadosztályú pedig éjjeli 2 óráig. Ezen az órán túl csak igazolt esetben és a rendőrség jóváhagyásával engedélyeznek nyitvatartást. A záróra meghosszabbításának illetékei a következők:

Elsőosztályú étterem számára 1—3.ig 200 lej, 3—5-ig pedig 400 lej. Másodosztályunál 150 lej, harmadosztályunál ugyanannyi. Ezeket az illetékeket a rendőrségi közegek kötelesek beinkasszálni.

A szabályzat életbeléptetése után kiderült, hogy Brassó város területén a kisebb éttermek és kocsmaik nagyrésze távolról sem felel meg a szabályzatban előírt követelményeknek. Éppen ezért a vendégipari munkaadók brassói szövetsége közbenjár a városházán, hogy az új szabályzat alkalmazására hivatott speciális

bizottságot egyelőre ne hívják össze, mivel a vendégipari munkaadóknak október elsejétől nem volt idejük a szabályzatnak megfelelően átalakítani helyiségeiket.

A közbenjárás eredménnyel járt, mennyiben a polgármesteri hivatal egyelőre elhalasztotta a bizottság összehívását azzal, hogy azonnal kezdjék meg a tulajdonosok az átalakítási munkálatokat.

A brassói vendégipari munkaadók egyébként kedden este nyolc órakor gyűlést tartanak a Gewerbeverein termében és ezen a gyűlésen részletesen megtárgyalják az új szabályzat alkalmazásátólán beállott helyzetet.

A SZÁLLODÁK BEOSZTÁSA

Itt említjük meg, hogy ugyanaz a szabályzat a szállodákat is megrendszabályozza. Csak kétfajta szállodát ismer a szabályzat, míg a többiek beszállónak nyilvánítják. Valószínű, hogy a szállodák nagyrésze sem felel meg az új szabályzat előírásainak és így a szállodatulajdonosok is nekilátnak üzletük modernizálásának a szabályzat előírásainak megfelelően.

Öngyilkos lett-e Schiaua Mária, vagy meggyilkolták?

Brassó, október 15.

A brassói ügyészség még mindig teljes erővel folytatja a nyomozást Schiaua Mária, az Amerikából nem régén hazatért és oly titokzatos körülmények között öngyilkossá vált asszony tragédiája ügyében.

Mint ismeretes, a hatóságoknak az volt a gyanújuk már az első pillanatban, hogy az Oltenia-utca 16 szám alatt nem öngyilkosság, hanem valami büntény történt. Tényleges bizonyítékok nincsenek arra vonatkozólag, hogy a gyilkosságot ki követte el. Mindössze csak feltevések és a hivatalos orvosszakértő jelentése, melynek tartalmát egyelőre a hatóságok a legteljesebb titoktartással kezelik.

Az utóbbi napokban Radu Pasen főügyész több tanút kihallgatott. Így többek között beidézték Sós Jozefina cseléd-lányt, aki a tragédia színhelyéhez közel egy pékmesternél szolgált. Ez a cseléd-lány előadta, hogy az öngyilkosság előtt látta Schiaua Mária, amint a háza előtt seprgetett. Az asszony nagyon jó hangulatban volt, ami arra vall, hogy nem volt öngyilkossági szándékai.

Kihallgatták Kiszeli András pékmestert is, aki ugyancsak a szomszédságban lakik. A pék azonban nem tudott olyan felvilágosításokat adni, amelyek a vizsgálat eredményét előbbre vihették volna.

Az egész ügyben különös Potcoava Joan jegyző szereplése. Potcoava tudvalevőleg az emlékezetes napon órát adott Schiaua Mária két kis rokonának. Aztán elment, — állítja, — és csak este hét órakor tért haza. Schiaua Mária férje már otthon volt és

kétségbeesetten panaszkolta, hogy a felesége nyomtalanul eltűnt.

Mindenfelé kereszte, de sehol sem találta. Erre a jegyző a kétségbeesett férjhez fordult és megkérdezte:

— Hát a padláson kerested-e?

A férj azonnal felrohant a padlásra, ahol megdöbbenő látvány tárult szemé elé. Felesége az egyik gerendára akasztva, ötszerezőgyantával térdel, holtan csúszott a padláson.

Az asszony tehát nem csúszott a kötélen és így a hatóságok előtt teljesen érthetetlen, hogyan fulladhatott mégis meg.

Azonkívül a helyszíni vizsgálat során más olyan gyanúkat is találtak, amelyek az látszanak bizonyítani, hogy Schiaua Mária meggyilkolták csak azért, hogy pénze birtokába jussanak.

A vizsgálat tovább folyik és a közeli napokban szenzációs letartóztatások várhatók az utóbbi hónapok egyik legtitokzatosabb öngyilkossága ügyében.

Majláth püspök Brassóban

Az erdélyi katolikusok püspöke, Majláth Gusztáv Károly pénteken este Brassóba érkezett. A püspök a katolikus intézményekkel látogatta meg. Majláth Gusztáv a Ferenc rendiek zárdájában szállt meg. Szombaton délelőtt a római katolikus gimnáziumot látogatta meg. Majláth püspök hétfőn utazik tovább Bukarestbe, hivatalos ügyeinek elintézése végett.

Primăria Municipiului Braşov
No. 26.255—1933
Serv. Economic

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY

F. é. október hó 21-én d. e. 10 órakor a városi polgármesteri hivatalban egy második nyilvános árlejtési írásbeli és szóbeli ajánlatokkal a „Monitorul Oficial” 127—1931 számában kihirdetett általános szabályok alkalmazásával fog tartatni a tanácsházban levő nyilvános klotet átalakítására vonatkozó munkálatok végrehajtása céljából.

Az ideiglenes óvadék az ajánlott összeg 5 százaléka.

A terv és előírászat a városi mérnöki hivatalban tekinthetők be.

Primar: Dr. C. Voicu mp. Secretar General: Socaciu mp.

VILÁGPOLITIKA

Tízéves szerződés, ötven-
százalékos vámredukció:

Ez a Dunaszövetség

Nem kétséges, hogy a leszerelés nagy problémájának megoldása után az európai diplomácia műsorának következő száma Középeurópa gazdasági ujjaszerződése lesz. Ez a kérdés most már szétvetette a nemhivatalos eszmecserék, a magánkezdemenyvezések kereteit, sőt félrevetette utjából a mindenféle politikai megfontolást és aggályt és a maga teljes súlyával és jelentőségével került a nemzetközi politika zöldsztalára. Középeurópa gazdasági megszervezésének problémája ma már tuljuttott azon a stádiumon, amelyben még az érzelmi politika függőnyei zárták el a perspektívát és amelyben közgazdászok jámbor és bátorlalan óhajaként szerepelt a dunai államok gazdasági kooperációja.

Középeurópa gazdasági ujjaszületése ma elsőrendű európai probléma, kiindulópontja és előfeltétele Európa ujjaszerződésének. Így látja ma már a középeurópai kérdések kusza komplexumát Páris, Róma és London és hovatovább így kell látnia a középeurópai polgárnak is, akár egyezik ez politikai elgondolásával, akár nem.

Példa rá a Középeurópa-Intézet vezértitkáranak, Sarkotic Ervin bárónak most megjelent kitűnő munkája: „Európa felépítése. Munkaterv a négyhatalmi paktum alapján.” Sarkotic báró először áttekintést nyújt az általános európai helyzetéről, vizsgálja az európai vezérhatalmak politikai célkitűzéseit, alaposan mérlegeli az új politikai eszméket és megoldási terveket s az általános helyzetből vonja le konzekvenciaként Középeurópa talpraállításának feltétlen szükségét. Mintán megállapítja, hogy Ausztria függetlensége eminens érdeke Olaszországnak és Franciaországnak, továbbá, hogy a gazdasági Dunaszövetség nem lehetne teljes a külső kör: Olaszország, Franciaország és Németország bevonása nélkül, továbbveteti a négyhatalmi paktum alap gondolatát, kiadván a jelszót: a dunai szövetségen át az európai szövetség felé.

Elgondolása szerint a dunai államok gazdasági szövetségét épp úgy tíz évre kellene megkötöni, mint a négyhatalmi paktumot. A szövetség tagja az öt dunai állam: Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország, Románia és Jugoszlávia lenne, amelyekhez később Bulgária is csatlakozhatna. „A szövetség alapja a szövetséget államok egyenjogúsága s ebben a szövetségben a mai kisántant partnerei Ausztria, Magyarország és Bulgária, tehát ugyancsak három állam lenne. Ez a csoportosulás eloszlatná Magyarországot és Ausztria politikai aggályait. Az egyensúlyt biztosítaná, hogy három francia orientációjú állammal szemben három olyan állam kerülne a szövetségbe, amelyek Olaszországhoz és Németországhoz állanak közelebb. Még ha ez a gazdasági szövetség később politikailag is kimélyülne, nemzetiségileg sokkal heterogénebb, semhogy hatalmi csoportként valamelyik európai nagyhatalom oldalán akcióba léphetne.” Eppen, mert soknépi a Dunamedence, a könyv szerzője nagy misztio betöltésére tartja alkalmasnak. A dunai szövetség nemcsak a saját népei közösségének lesz kerete, hanem kristályosodási magva az európai népközösségnek is. A dunai térben — írja —

14 millió szláv, körülbelül ugyanannyi német, 14 millió román és 11 millió magyar él

ez a népközösség példát szolgáltatna az európai symbiósisra. Végezetül Sarkotic báró a dunai szövetség gazdasági strukturáját fejti ki. A de facto-preferenciákból indul ki és eljut az általános európai legtöbb kedvezmény rendszeréhez, amely, szerinte, valamennyi európai országnak egyaránt hasznára válik, de a dolog természetében rejlik, hogy a két közvetlen szomszédnak, Olaszországnak és Németországnak erősebbek a sánszai. A tízéves érdeklősség betöltése hivatását, ha az első öt esztendőben a vámok ötven perccenttel csökkennének és a következő években a nagyobb területen helyreállított relatív szabadság felendítene a gazdaságot. Tíz év után a szerződés felbontható, meghosszabbítható, vagy a dolgok természetes rendjéhez alkalmazkodva, kiszélesíthető a szövetségiállamokra.

A Középeurópa-Intézet vezértitkáranak lézisei és következtetései annyira kézenfekvők, hogy legfeljebb csak a lényegesen részletkérdésekben lehetne vele vi-

Madgearu

nem a hitelezőkkel, hanem a francia kormánnyal tárgyal Párisban

Mironescu nem mondottugyan le, de még a személyes érintkezést is beszüntette Popovici igazságügyi miniszterrel

Mihalache a genfi egyezmény végrehajtását már nem kívánja

Bukarest, október 15.

Megirtuk már, hogy Madgearu pénzügyminiszter a francia kormány hívására Párisba utazik, hogy a külföldi hitelezőkkel az adósságok ügyében tárgyaljon. Újabb jelentések szerint

Madgearu nem a hitelezőkkel, hanem magával a közvetítői szerepet játszó francia kormánnyal fog megbeszéléseket folytatni.

Madgearu a francia kormány illetékes tagjai előtt a transzfer felfüggesztésének két kérdését fogja ismertetni. Az első, Románia fizetőképességének teljes hiánya, a lehanyatlott export és ennek következtében a devizahiány miatt következett be. A második a Népszövetség pénzügyi bizottságával kötött egyezmény végrehajtásának, helyesebben mondva végrenemhajtásának ügye.

Ami a fizetéseképtelenséget illeti, úgy látszik, hogy a francia kormánykörök is azon a véleményen vannak, hogy a román kincstár időlegesen a tehetetlenség állapotában van.

Ellenben a Népszövetség pénzügyi bizottságával kötött egyezmény végrehajtásának kérdése körül már több probléma mutatkozik. Párisnak egyáltalában nem

tetszik az, hogy Bukarest az egyezményt nem akarja alkalmazni. A román kormánynak szemére hányják, hogy az egyezményt éppen ő kérte a Népszövetségtől, noha jól tudta azt, hogy a megállapodás magában foglalja a külföldi szakértők kiküldését is. Az egyezmény alkalmazása, véli Páris, még alaposabban alátámasztaná azt a tételt, hogy Románia nem tud fizetni, mert a fizetéseképtelenség rajta lenne a külföldi szakértők zsi-
rója is.

Ismeretes, hogy a genfi egyezmény alkalmazásának Mihalache szegült ellene. Mihalache és a kormány között meg egyezés jött létre. Mihalache elállott több követelésétől, ezzel szemben a kormány kötelezte magát, hogy a genfi megállapodást nem hajtja végre.

A probléma tehát meglehetősen bonyolult.

A napokban híre járt, hogy Mironescu belügyminiszter lemondott. Kormánykörökből cáfolták a hírt. Ennek ellenére továbbra is beszélnek, hogy

a kormány kebelében bizonyos ellentétek vannak, még pedig a rendfenntartó intézkedésekkel kapcsolatban.

Értesülésünk szerint a helyzet a követ-

kező:

A nézeteltérés a Mironescu-törvényben foglalt kivételes rendfenntartó intézkedések körül robbant ki. Az ország több városának rendőrsége panasszal ílt a belügyminiszternél, hogy a szélsőjobboldal ellen nem tudnak kellőképpen eljárni. Mironescu úgy találta, hogy

mindez Popovici igazságügyi miniszter bizalmas utasítására történik.

A két miniszter közt állítólag olyan feszült lett a viszony, hogy minden személyi érintkezést is megszakítottak.

A viszály, hír szerint, még mindig nem nyert elintézését.

Ha ezek a hírek nem hivatalos helyről származnak is, nem tűnnek fel valószínűtlennek, hiszen a szélsőjobboldal szemben, mint a fővárosi lapok is többször emlegették, a hatóságok a keztyűkező politikáját folytatják.

Mostanában többször keringtek hírek az ostromállapot kihirdetéséről is, amit éppen a szélsőjobboldal mozgolódásaival akarnak megindokolni.

VAJDA MINISZTERELNÖK

szombaton Kolozsvárra utazott, ahonnan hétfőn tér vissza a fővárosba. Tegnap Mihalache is vidékre utazott.

Szenzációs siker a rákkutatás terén

A 3.65 méteres ultrarövid rádióhullám elpusztítja a rákot

Egy berlini orvosnak sikerült az emberi rák legbiztosabb ellenszerét felfedezni

Berlin, október 15.

A Deutsche Medizinische Wochenschrift legújabb számában V. Reuter dr. szenzációs bejelentést tesz közre a berlini Charité rákkutató intézet legújabb sikeres kísérleteiről. Nem kevesebbről van szó, minthogy kétséget kizáró módon sikerült behatárolni, hogy az ultra-rövid rádióhullámok a rákos képződményt az emberi testben is ártalmatlanná tudják tenni.

Csak a minap mondotta Hülli dr. professzor, hogy

az embereknek mintegy ötödrésze a rákhálal martaléka.

Az emberi rákos-képződmény elpusztítása tehát ma az orvosi tudomány egyik legaldásosabb vívmányát jelentené.

Ismeretes, hogy már hosszú esztendő óta kísérleteznek az ultra-rövid hullámokkal a világ összes rákkutató intézetei. Ezek a kísérletek azonban csupán állati rákdaganatokkal folytak és bár sikerült megállapítani, hogy a három-négy méter hosszúságú hullámok kilencven százalékban elpusztítják az állati rákot, ennek a megállapításnak gyakorlati eredménye mindmáig nem mutatkozott.

Most sikerült

a berlini rákkutató intézetnek először kimutatnia az ultrarövid rádióhullámok gyógyító hatását az emberi rákképződmények ellen.

A Nobel-díjas Warburg professzor híres felfedezésén alapul az új gyógymód. Warburg megállapította, hogy

tába szállni. A dunai kooperáció gazdasági előfeltételei száz százalékgig adva vannak s csak a vak nem látja, hogy ez a boldogulás egyetlen útja a Dunamedence népei számára. Más kérdés, hogy a közvetlenül érdekelt országok mindent elkövetnek-e, hogy saját országukban kialakítsák a megfelelő közvéleményt és megteremték a lelki előfeltételeit egy-

a ráksejtek az élő emberi sejttől eltérő anyagcserével bírnak.

Míg az elősejtek leégzés útján biztosítják életüket, addig a ráksejtek gázcseréje egy erjedési folyamatféle — éppen ebben különbözik az egészséges sejtektől s ennek az erjedésnek a hatása pusztítja el a normális sejteket.

Reuter professzor most egy asszony ki-

Erdély kiskereskedői tiltakoznak az egészségügyi vizsgálatok ellen

Mit akar a bukaresti kongresszus?

Bukarest, október 15.

Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége az utóbbi időben erőlyes harcot indított a tökéletesen lezúllott erdélyi kiskereskedelem megmentése érdekében.

A különféle taxák, adók, brevettekkel agyonajított kereskedők egymásután mennek tönkre. Brassó megyében például egy hónap leforgása alatt 42 kiskereskedő zárta be üzletét.

Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetségének irodájához napról-napra futnak be a végleg elkeseredett kiskereskedők panaszai, akik kijelentik, hogy nem bírják tovább és csődöt kérnek.

Megemlékeztünk arról, hogy a kiskereskedők a parlament megnyitásával egyidejűleg Bukarestben kongresszus megtartását tervezték.

tízéves dunai együttműködésnek. Akármerre nézünk, e pillanatban nem sok nyomát látjuk a közhangulat teroszerű előkészítésének. Már pedig hiába illeszkednek egybe a külpolitikai és gazdaságpolitikai koncepciók fogaskerekei, ha az egymásra utalt népek türelmetlensége és bizalmatlansága nőttön nő egymás iránt a határokon belül és a határokon át.

operált mellrákjának daganatait tette ki az ultrarövid rádióhullámok hatásának. Sikerült megállapítani, hogy ezek a hullámok éppen a rák lét-fenntartását akadályozzák meg, ami által nemcsak hogy a rákos képződmény stagnációja, hanem a rák teljes „kicéheztetése” is elérhető.

Az ultrarövid hullámok közül a 3.65 méter hosszú rádióhullám hat a legbenítőbban az emberi rák sejteire. Most már csak ennek a felfedezésnek a gyakorlatba való átültetésén mulik a rák terápiaja, ami abból fog állni, hogy

a 3.65 méter hosszú hullámokkal való kezelést elvonja a ráktól életlehetőségeit, miáltal minden rák elpusztítható.

Itt még nem tart ugyan a tudomány, de Reuter professzor felfedezése a rákkutatás terén eddig elért legjelentősebb sikernek könyvelhető el.

A kiskereskedők szövetsége elhatározta, hogy az erdélyi kiskereskedelem sérelmeit és panaszait a parlamentben is szóváteszi.

A különféle bajokkal sújtott kiskereskedőtársadalom egyik nagy sérelme a többek között a közegészségügyi minisztérium 799-1933. számú szeptember 19-én kelt rendelete, amelynek értelmében a kereskedők árusítóhelyiségei nem működhetnek, csak abban az esetben, ha a közegészségügyi minisztérium által felállított egészségügyi bizottság megvizsgálja azokat és engedélyezi működésüket. A minisztériumi rendelet kimondja, hogy minden kereskedő köteles ezen egészségügyi bizottság engedélyét kikérni.

A kiskereskedők szövetsége egy emékiratot intézett a közegészségügyi minisztériumhoz, amelyben kijelenti, hogy a miniszteri rendelet jogtalan, mivel a Mon. Oficial-ban 1930. év július 14-én megjelent közegészségügyi törvény 337. paragrafusa kimondja, hogy az ellenőrző bizottságok engedélyének kikérésére csak a törvény megjelenése után megnyitott üzletek kötelesek. Ezen közegészségügyi bizottság kiszállása 500—1000 lej újabb kiadásokat jelent a kereskedőknek.

Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége erőlyesen kérte a minisztériumot a törvénytelenségi rendelet hatályon kívül való helyezésére.

HIREK

TOMCSA SANDOR:

Két virradat

Héjjasfalva, október 15.

Hogy egy földrajzi meghatározással kezdjem, Héjjasfalva Udvarhely megye szélén fekszik. Egyetlen nevezetessége, hogy állítólag ez a határ, amitől feljebb a Küküllőben nem él meg a harcsa, a Küküllő mellett pedig a gróf. Na és, hogy vasúti gőcpont, innen ágazik a szárnyon Udvarhely felé.

Hát itt virradtam meg kétszer. Először tizenkilenc évvel ezelőtt, másodszor máma.

AZ ELSŐ VIRRADAT:

Vicinálisunk az állomás legszélső págyán lapult. Egy kicsit bizonyára szégyelte is magát, hogy csak civileket szálalt, kiket akkor már kezdtek — hogy finoman mondjam — a „szagos” háborus melléknévvel ellátni. Persze, én még nem éreztem a jelző lesujtó voltát, mert inkább kölyök voltam még akkor, mint civil. Ott álltam a kocs ablakánál, orromat nekinyomva az üvegnek és egyrészt az izgatott, hogy mennyi felnőtt bizonyos tüzeket kutattam a horizonton. magyar tanárom kijelentése alapján, ki szerint „lángolt a világ.” Istenem, mi volt akkor egy tanár! Ha az azt mondta, hogy „lángol”, akkor éjszaka a diákok felkeltek, hogy lássák a tüzet. Hát én is nézelődtem, szinte biztosra vettem, hogy házi dolgozatot írunk belőle, mert megszoktuk, hogy a tanár ur semmit sem mondott hiába. Persze, kölyökségem boldog primitívségében még nem igen néztem lelki szememmel, hanem itt ezekkel a homlokom alatt. Azokkal pedig a vak-sötétben nem láttam egyebet, mint egy váltóból kiderengő zöld fényt, melyet időnként eltakart két csendős sétáló alakja. Csak álltam az ablaknál, a napok belémzuhanó szenzációinak bizsergésével, tüzeket kerestem és nem éreztem, hogy azok már perzselnek is. Aztán elővettem egy kiftit s mikor végére érve felpillantottam, fent a fák koronája felett mintha egy óriási pemzli világosabbra mázolta volna az eget. Aztán egy pár perc s a festék már a fák tetejére is kezdett rácsúrogni, de még színeket nem lehetett megkülönböztetni.

Most Udvarhely felől befutott egy katonavonat. Egy személy- és huszhuszonöt teherkocsi állott meg csattogva a zöld derengésben. A kocsik ablakaiban már hervadt az őszirózsa s az „Éljen a háboru” feliratokat kezdte lemosni a permetező eső. Pár percig semmi sem mutatott, hogy fiatal élettel van zsufolva a vonat, csak az utolsó vagonokon füstölő konyhák. Aztán felébredt a vonat. Félhőagódtak az ajtók s borzas, álmos, fényes orru legények nyújtózkodtak bele a hűvös reggelbe. A tiszti kocsi ablakában megjelent egy pörösképu hadnagy, köhögött, krákogott s rekedt hangon az őrmestert szólította...

Most a mi vonatunkon is borzongás futott végig, indultunk. Mindenki az ablakhoz tódult, integettünk s a pusztulásba induló bakák hetykesége nótában virágzott ki.

— Mennek a fiuk — szólalt meg melletttem egy néni, inkább büszkén, mert még akkor azt hitték, hogy a háboru mindössze egy patyolat-kendővel átkötött homlok, egy gazdátlan paripa, egy lányóhaj, egy kettétört kard csere-lapi applikációval.

És mikor éppen tértünk le a főnállról, valami szent erő egy felhőnyílásnál megmutatta a Nap aranyló lámpását.

A MÁSODIK VIRRADAT:

Máma megint ott álltam egy ablaknál a vonaton, a sötétben, Héjjasfalván. Megint tüzekről beszélnek, világégésről és én a horizontot kémleltem és ha ezeket, itt fent, a homlokom alatt becsuklam, tényleg láttam is valamit...

És a válló zöld fénye.
És a csendörök és az óriási pemzli.
És végül a vonat. Előttünk áll meg, borzas, álmos fejek, szemerkélő eső.

Most az egyik kocsi ajtaja megnyílik és lebecmereg belőle egy fellábu ember. Utána megint egy fellábu. Aztán egy karnélküli, csomagja a nyakába akasztva.

— Milyen véletlen — mondom, de...
De megint egy fej az ajtó közepénél, ennek meg a lábaiból csak egy-egy arasznyi maradt, melyek börtökba vannak dugva. Az is letornássza magát.

Megdörzsölöm a szememet: — furcsa!
Most két ember, akiknek összesen két

— Időjárásjelentés. Budapestről jelentik: A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint élénk északnyugati légáramlás mellett hűvös idők várhatók. Délkeleten esők lehetségesek.

— Udine város erődtímenyeit is szétrombolla a felsőolaszországi árvíz. Milánóból jelentik: Felsőolaszországban a napokban árvízzel párosult szélviharok okoztak óriási károkat. Az árvíz Udine város erődtímenyőit ötven méter szélességben beomlasztotta. A megáradt Nadisone folyó tízezer mázsa alpfát elmozdított a helyéről és nekisodorta a hidaknak, súlyosan megrongálva azokat. A katasztrófáról közelebbi tudósításaink még nincsenek.

— Hétszázötvenezer lejt sikkasztott a csikbánkfalvai közbirtokosság előjárósága. Csikszederéről jelentik: Néhány héttel ezelőtt részletesen megírtuk, hogy a csikbánkfalvai közbirtokosság jelenlegi vezetősége szabályszerű közgyűlési megnevezés alapján sikkasztásért feljelentette a vagyonközösség volt vezetőségét. A vizsgálat során aztán kiderült, hogy a volt vezetőség, Lúst és Sándor nyugalmazott tanítóval az élen, nem kevesebb, mint 750 ezer lejjel károsította meg a közbirtokosságot. A vizsgálóbírói megállapítás alapján az ügyészség vádat emelt a csikbánkfalvai közbirtokosság volt előjáróságának három tagja ellen.

Romain Rolland, Barbusse és Gide üdvözlék Dimitroffot

A lípcsei tárgyalásról kitiltottak két angol ügyvédet

Berlin, október 15.

Van der Lubbe perének szombati tárgyalása a bizonyítási eljárást egészítette ki. Érdekessége volt a tárgyalásnak, hogy az elnök

Billard és Galager angol ügyvédektilt visszavonta a tárgyalásra szóló belépési jegyet, mert ezek az ügyvédek tiltakozó levelet intéztek a bírósághoz Dimitroff többszöri kitiltása miatt.

Tiltakozó levelükben sértő kitételeket

használtak a vizsgálóbíróval és az ügyészszel szemben.

Itt említjük meg, hogy Prágába érkezett berlini jelentés szerint Romain Rolland, Henry Barbusse és André Gide világhírű írók

gratuláló levelet intéztek Dimitroff boldog nadothoz

s elismerésüket fejezték ki, hogy a tárgyaláson olyan nagy szellemi frissességgel vélté önmagát és vádlót, társait.

Sándor szerb király romániai útja után ellátogatott Törökországba is. Képünk Sándor királyt mutatja Kemal pasa társaságában.

— SIXTUS PARMAI HERCEG SJ. LYOS BETEG. Rómából jelentik: Sixtus parmai herceg, Zita exkirályné fivére súlyosan megbetegedett. Egyes jelentések szerint a herceg Pianeroban, míg mások szerint Rómában betegedett meg. Sixtus betegágánál jelen van az egész hercegi család és Zita is oda várják Viareggióból. A herceg állapota, hír szerint, nagyon súlyos. A hírt fenntartással kell közzélnünk, mivel a herceg betegségéről szóló jelentések homályosak és ellentmondóak.

— TUNTETÉS ÉS ALTALANOS SZTRÁJK PALESZTINÁBAN. Jeruzsálemből jelentik: A Szentföldről érkező jelentések szerint az arabok az utóbbi

lábuk van, két karjuk és három szemük, egy sötét masszát cipel lefelé a lépcsőn, mely az utolsó fokról lehuppan és — felordít! Ez is egy ember! Se keze, se lába és úgy meg van görbülve, hogy az orra majdnem éri a földet.

Már a homlokomat dörzsölöm.

Most egy meredt vak tapogatózik kifelé, aztán még egy, aztán egy reszketős...

— Látja, kérem? — fordulok az utitársamhoz.

— Igen, — mondja és tárgyilagosan hozzáteszi — szomorú.

És még mindig jönnek. Harmincketten jönnek.

Aztán kiderül, hogy a háboruból jön-

időben újra mozgalmakat indítottak a zsidóbevándorlás ellen. Az utóbbi napok folyamán az arabok újból heves üntetést rendeztek. A tüntetésnek közel nyolcezer résztvevője volt. A megerősített rendőrkirendeltségek szétverték az ellenálló tömeget. A tüntetés leverése során több komolyabb sebesülés történt. Az arabok általános sztrájkot kiáltottak ki.

— Franyó Zoltán újságíró a tábla is felmentette. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék most tárgyalta Franyó Zoltán temesvári újságíró ügyét, akit a temesvári Első Takarékpénztár jelentett fel zsarolásért. Ebben az ügyben már volt egyszer ítélet. Hónapokkal ezelőtt a temesvári törvényszék felmentette Franyó Zoltánt az ellene emelt vád alól, de a temesvári tábla formai okokból megsemmisítette a felmentő döntést és az ügy újonnan tárgyalását rendelte el. A törvényszék mostani ítéletében ismét rehabilitálta Franyó Zoltánt azzal, hogy a vádnak semmi alapja nincsen. Érdekes, hogy a bank még az első tárgyalás előtt visszavonta a feljelentést, de a törvényszék hivatalból tovább folytatta a vizsgálatot Franyó ellen.

— Felmentő ítélet az egyik kolozsvári kommunista perben. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári törvényszék Linzmayer tanácsa a szombati nap folyamán foglalkozott Mayer László, Nemes Ferenc és Grusztler Vilmos bűnügyével. A vádlottak ellen az volt a vád, hogy az elmúlt év decemberében titkos államellenes munkát fejtettek ki, amennyiben a terror ellen irányuló iratokat szerkesztettek és a falvakon a „Falvak Népe” című kommunista irányzatú lap mellett fejtették ki propagandát. A vádirat azzal is vádolta a három vádlottat, hogy Nemes Ferenc vádlott házában követelték a szegény gyermekek részére szükséges népkonyhák felállítását. A tárgyalás folyamán nem sikerült megállapítani azt, hogy a vádlottak kommunista jellegű munkásságot fejtettek volna ki és ezért a törvényszék mind a három vádlottat felmentette a vád és annak összes következményei alól.

— Mernők, aki nem akarja kiadni az iratokat. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári kataszteri hivatal feljelentést tett a rendőrségen Kovács Dezső mérnök ellen, aki a hivatal jelentése szerint a sinkai község tagosítási iratait erőszakosan visszatartotta.

nek.
Most Bukarestből, felülvizsgálatról. Rókkantak.

A kocsijuk ablakában nincsen őszirózsa.

Ez a transzport a Székelyföldre van irányítva.

Egy hölgy pénzt dob nekik, hárman is kapnak utána. Aztán a kalauz sürgősen őket, holott meg kellene állnia az egész világnak!

Hozzánk egy fellábu billeg be, — adjon Isten, — mondja.

Kérdem.

Gránát. Most voltak hatodszor felülvizsgálaton. Először kilencszáz huszonháromban, akkor nyóccázan — töröli el a

Csak még 8 napig!

Divatos női gyapjubiluzok minden színben 95 lei
Női florharisnya 22 „
Férfi flórzokni 12 „
Gyapju gyermekpulóver 55 „
Férfipulóver 65 „
Bőrkeztü 45 „

M. József Harisnya-, kötött- és férfi divatruházában
Brassó, Str. Reg. Carol 25. (volt Kapu-u.)

★ A KONVERZIO MEGHOSSZABBÍTASA bizonytalan, de M. József harisnya, kötött és férfidivat üzletében az olcsó elárúsítás biztos. Mindenki saját érdekében győződjön meg! (Kapu-utca 25.)

— ELKÉSZÜL AZ UJ POJÁNAI UT. Brassó város vezetősége régebb ideje foglalkozik azzal a tervvel, hogy a Pojánába vezető eddigi szerpentin-utat a rendes közforgalom elől elzárja és teljesen a sport céljaira bocsátja rendelkezésre, viszont egy, a Postaréten és Függőkön átvonuló új út létesítésével megkönnyítse a gyönyörű kirándulólhely és sportterület megközelítését. Sikerült ennek a tervnek már a miniszterelnökség támogatását is megnyerni, hol a költségekhez való hozzájárulásra egy millió kilitásban is lett helyezve. A város megkereste a vadászrezd vezetőségét is, hogy katonai munkaerőt bocsásson az utépítés céljára rendelkezésre. A vadászrezd mérnök osztálya most értesítette a várost, hogy kérését kedvező véleményezéssel felterjesztette a hadügyminiszterhez. Ezzel kapcsolatban a város állandó választmányára tegnap megtartott ülésében elhatározta, hogy intervenálni fog a honvédelmi miniszternél, hogy a tavaszra műszaki csapatot vezényeljen Brassóba, az utépítési munkálatokhoz, továbbá a miniszterelnökségnél, hogy a pénzügyi támogatást kiutalják. Megkeresi a város a városi idegenforgalmi bizottságot is, hogy bevételeiből a fontos utépítés költségeihez járuljon hozzá. Végül megkeresi a város a CFR igazgatóságát, hogy engedélyezzen a téli időnyre is legalább 50 százalékos vasúti kedvezményt a Brassót látogató turisták és sportolók részére. A város vezetősége gondoskodik arról is, hogy a pojánai új út céljára az 1934-ik évi költségvetésbe megfelelő összeg állítassék be, mert a cél az, hogy ez az idegenforgalmi és sport szempontból és így a város gazdasági érdekei szempontjából egyaránt nagyfontosságú utéptés a jövő évben keresztülvihető legyen.

— HANS HEINZ EWERS KEGYVESZTETT LETT. Dortmundból jelentik: A Rote Erde című nemzetiszocialista lap a német Horst Wessel-film betiltásával foglalkozva, élesen kikel Hans Heinz Ewers ellen, aki a szöveggönyvet írta. Ewers a nemzetiszocialista lap hírhedt regények írójának nevezi, aki megmérgezi a fiatal emberek lelket. A konjunkturát kihasználni akaró Hans Heinz Ewers nemzetiszocialista karrierjének, a Horst Wessel-film betiltásával szemmel láthatóan vége szakadt.

★ FLEISCHMANN H. Dentist fogászati rendelőjét Kórház-utca 27. sz. alatti saját házába helyezte át.

★ A PATAKY TANCESTÉLY az idei szon nagy művészi eseményeihez tartozik. A fiatal művésznek kivételes kifejezőerővel rendelkezik. Elragadó táncakciói mindenütt bámulatot keltenek. A művészről brassói táncestélye október 21-én lesz az Aula színpadán Zongorán kíséri Kretschmayer Bruno. Jegyek 20—70 lejig Hiemeschnél.

★ BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Dressler gyermekorvos visszaérkezett tanulmányi szabadságáról és újra megkezdte rendelőjét Kapu-utca 19. szám alatt, délelőtt 11—fél 1-ig és délután 3—4-ig. Telefon 797.

bajuszát — most ennyien.

Indulunk.

És a tizenkilenc év előtti néni ha itt lenne és látná, bizonyára azt mondaná:

— Jönnék a fiuk. — De most már inkább szomorúan mondaná, mert most már tudná, hogy a háboru nem bekötött homlok, nem lányóhaj, nem gazdátlan paripa és nem egy kettétört kard csere-lapi applikációval.

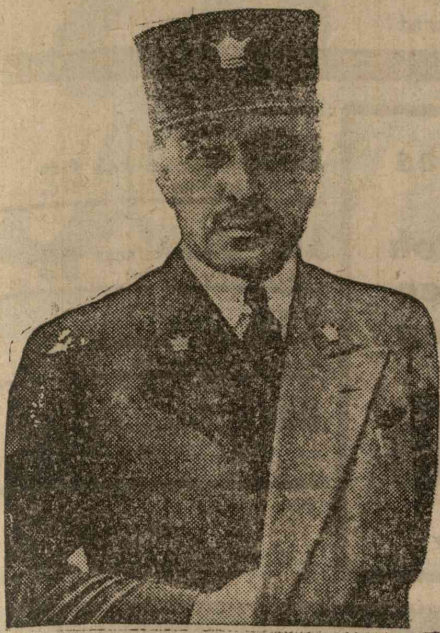
Hanem ilyen hátborzongató virradat.

És mégis...

És mégis, ugylátszik, hogy fogok még megvirradni Héjjasfalván.

Mert most, ahogy innen nézem, a robogó vonatból, már reggel van.

PERZSIA MUSSOLINIJE

Hirtelen meghalt Perzsiában Timor Tasch, aki még az elmúlt év végéig palóssággal Mussolinije volt Perzsiának. Az elhunyt jobbkeze és első tanácsadója volt a sahnak, majd hűtlenség miatt börtönbe került, ahol most meghalt.

Meller Rózsi hathavi büntetése jogerős

Bécs, október 15.

A legfelsőbb osztrák bíróság szombaton foglalkozott Meller Rózsának az Irja hadnagy című nagysikert aratott szindarab szerzőjének családi és rágalmozási perével. Meller Rózsi, amint ismeretes, azal követte el a csalást és rágalmozást, hogy önmagát megsebesítve, ellene elkövetett nemzetiszocialista merénylet hírért költötte.

A legfelsőbb bíróság a család vádjától felmentette ugyan Meller Rózsát, a rágalmozás vétségében azonban bűnösnek találta és így jóváhagyta a másodfokú bíróság hathónapra szóló ítéletét.

A Lupta szerint:

Nem szabad a konverziós moratóriumot meghosszabbítani

A törvényen kívüli állapot nem lehet rendszer

Bukarest, október 15.

A Lupta, amely tudvalevőleg a kormány felhivatalos szócsöve, ismét cikkez az október 15-én lejárt 6 hónapos moratóriumról. Tudvalevő, hogy ezt a 6 hónapi haladékot az ingatlan tulajdonosok egyes csoportjainak engedélyezték, akik a voltaképpeni konverzió előnyeit nem élvezhetik. Ezen 6 hónap alatt megengedést kellett létrehozni a hitelező és adós között. A Lupta most leszögezi, hogy a moratórium meghosszabbításáról szó nem lehet. Többek közt már csak azért sem lehet tovább huzni a moratóriumot, mert az embereknek egyszer végre hozzá kell szokniok, hogy a törvényben előírt határidőket komolyan vegyék és ne reméljenek újabb és újabb halogatást.

Gyűjtőtáborral lenyegetik a német antiszemitékat

Berlin, október 15.

Borosloból érkező jelentések szerint Felsőszilézia biztonsági rendőrfőnöke kiáltványt tett közzé, amelyben erőteljesen megfenyegeti azokat, akik a helyzettel visszaélve, felelőtlenül támadásokat kísérelnek meg a zsidó polgárok és kereskedők ellen. A rendőrfőnök szerint ezek a felelőtlen és garázda elemek veszélyeztetik Németország jóhírnevét és mindenképpen méltóknak bizonyulnak arra, hogy gyűjtőtáborba küldjék őket. A kiáltvánnyal egyidejűleg rendelkezést adtak ki, amely közli, hogy a birodalmi elnök a kancellár javaslatára a tartományi helytartókat bármikor elmozdíthatja helyükről.

Japán sürgősen rendezni akarja Amerikához való viszonyát, hogy orosz terveit semmi se zavarja

Már három japán hadosztály gyakorlatozik az orosz—mandzsu határon

Az orosz hadsereg főparancsnokságát Chabarovszkából Csitába helyezték át

Moszkva, október 15.

Moszkvában újabb nyugtalanságot keltett az a hír, hogy a japán hadvezetőség három hadosztályt nonulltat fel a mandzsu-orosz határra. Mandzsuriában ugyanis október 24-én nagy hadgyakorlatok lesznek s ezeket a hadgyakorlatokat célzatosan az orosz határ mellett tartják meg. A hadgyakorlatokon egyébként részt vesz a mandzsu császár és a japán hercegek is.

Blücher tábornok, a távolkeleti orosz haderők főparancsnoka, bejárta a mandzsu-orosz határt és szemlét tartott az ott összehívott orosz csapatok fölött. A szemle után elrendelte, hogy a főparancsnokságot Chabarovszkából Csitába helyezték át. Egyidejűleg azt is jelentik Moszkvából, hogy a mandzsu kormány a keletkínai vasut több orosz tisztviselőjét újra letartóztatta. Rudy szovjetmeghívott a letartóztatottak azonnali szabadlábra helyezését követelte.

Tokiói lapok jelentése szerint Sirota japán külügyminiszter sürgeti a japán-angol és japán-amerikai viszony kielégítő rendezését, mert különben Japán kezei nagyon kötve vannak oroszországi tervei kivételében. A hadügyminiszter elárulja ezt a javaslatot. Japán csak akkor kerülhet jó viszonyba az angolszász birodalmakkal, ha azok elismerik a japán hadiflotta további fejlesztésének a jogát.

Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány elhatározta, hogy színes diplomáciai könyvet ad ki, amelyben őszintén feltárja a japán-orosz konfliktus összes előzményeit.

Wolff ezredes mondja:

Olaszország nem ellenzi Ottó restaurálását

és azt állítja, hogy Ottó hozományul Dél-Tirolt kapja

Bécs, október 15.

Az ugynevezett osztrák királyhű néppárt, amelynek a vezére Wolff nyugalmazott ezredes, újabb akciót kezdett a Habsburgok restaurálása érdekében. Wolff ezredes szombaton magához kérte a belföldi és külföldi újságírókat és közölte velük, hogy pártja nevében memorandumot nyújtott át Dollfussnak és ebben a memorandumban három pontban foglalta össze a császárhű néppárt követeléseit:

1. A kormány szükségrendelettel törölje a trónfosztásról és a Habsburg főhercegek kiállításáról szóló törvényeket.
2. A kormány lépjen koalícióba a császárhű néppárral.
3. Engedjen a kormány széleskörű propagandát úgy írásban mint képen a Habsburg dinasztia restaurálása érdekében.

Wolff ezredes közölte az újságírókkal, hogy ő és pártja az alkotmányos

császárság visszaállításáért küzd, ennek az új császárságnak azonban demokratikus alapokon kell állania. Arra a kérdésre, hogy vajjon a párt működéséről és szándékairól tud-e a császári ház, Wolff kijelentette, hogy semmit sem közölt előre a Habsburg-ház illetékes tényezőivel, mert nem akarja, hogy sikertelenség esetén valamely rossz fény háruljon a császári ház tagjaira.

Kérdést intéztek Wolffhoz az újságírók arra vonatkozólag is, hogy vajjon Olaszország mit szól a restaurációs törekvésekhez? Wolff kijelentette, hogy az ő értesülései szerint Olaszország jó néven venné Ottó trónraülését, sőt az olasz király „hozományul adná Ottónak Dél-Tirolt”. Osztrák legitimisták kijelentették Wolff nyilatkozatával kapcsolatban, hogy az ezredes nem tagja a hivatalos legitimista pártnak és ennek nincs is semmi kapcsolata Wolffal.

Averescu cáfolja, hogy a vasgárdistákkal összeműködni akart volna

Az országos zsidó szervezetek elnöke a belügyminiszternél

Bukarest, október 15.

Nemrégiben olyan hírek terjedtek el Bukarestben, hogy az Averescu tábornok alatt álló néppárt a fasizmus felé orientálódik, sőt, hogy rohamosztagokat is szerveznek be, amelyek, az újszerűség kedvéért, sárga inget fognak viselni. A híreknek főleg az adott tápot, hogy a párt két tagja a napokban látogatást tett a vasgárdisták bukaresti székházában.

Most a párt vezető köréből a leghatározottabban cáfolják a párt fasizálódásának híreit.

Tény, hogy két párttag meglátogatta a vasgárdistáktól, sőt ezek ajánlották is a tábornoknak a szélsőjobb-lali tájékozódást,

de úgy Averescu, mint a párt többi vezetői a legerőteljesebben visszautasították a sugalmazást. Ellene volt Trancu-Jasi is, a párt alelnöke. A párt tehát megmarad eddigi magatartása és programja mellett.

MADGEARU PÉNZÜGYMINISZTER

szombaton délből Szinájába utazott. Délután 3 órakor rendes munka-audiencián jelenik meg az uralkodónál. Vasárnap délből 1 órakor pedig Párisba indul, hogy a külföldi hitelezőkkel zöldágra vergődjék.

Ugyanakkor utazik vissza Párisba Dinu Cezianu párisi román követ is.

FILDERMANN,

az országos zsidó szervezet elnöke, tegnap hosszú kihallgatáson jelent meg Mironescu belügyminiszternél, akinek adathalmazt terjesztett elő az országban folyó horogkereszties uszításról.

LUPU

tegnap Galacban nyilatkozott a kormány helyzetéről.

A Vajda-rezsim halott voltaké már március 23. óta, mikor a képviselőházban a Skoda-ügyben interpelláltam. Megmagyarázhatatlan, hogyan maradhat továbbra is hatalmon egy ilyen kormány, ame-

lyet azonfelül saját pártja sem támogat komolyan, hiszen a párt telve van belső ellentétekkel és bomlással.

Lupu azután elismételte, mint már annyiszor, hogy a kormány helyzetét kétségbeesítőnek látja és nem jósol neki hosszú életet.

Hatször lopott, de nem javul meg

Zilah, október 15.

A Szilágyság veszedelmes besurranó tolvajnöje, Mátyás Teréz 32 éves nagykárolyi asszony, akit eddig már hatszor büntettek meg lopásai miatt, ismét a zilahi ügyészségre került. Most azért fogták el, mert Patai Vilma, Ujházi Sándor, Asztalos Anna és Somogyi Zoltán nagykárolyi lakosoktól nagyjértékű ékszereket és értéktárgyakat lopott el besurranásai alkalmával.

Amerikában már annyi ember sztrájkol, mint amennyinek Roosevelt munkát adott

Newyork, október 15.

Az amerikai bányász sztrájk egyre veszedelmesebb méreteket ölt ugyanannyira, hogy ebben a pillanatban az Egyesült Államok területén már több ember sztrájkol, mint amennyi a dollár infláció nyomán keletkezett javuló kereskedelmi helyzetben munkát talál.

Indiana állam szénterületén a kormány kihirdette a legszigorúbb ostrom-állapotot. Azokon a helyeken, ahol őszeszetűzések, titokzatos támadások és bombarobbanások voltak, este tíz óra után az utcán mutatkozni szigorúan tilos.

A hatóságok a sztrájkoló bányászok közül sokat letartóztattak azzal az indoklással, hogy felkelésre és merényletekre izgatják a munkásságot.

Szöknek a foglyok, a sepsi szentgyörgyi fogházból

Sepsiszentgyörgy, október 15.

Beszámoltunk arról, hogy Simon Mihály bereczki lakos az erdőn meggyilkolta Monisor Gergely erdőőr. A vizsgálóbíró a gyilkost vizsgálati fogságba helyezte a sepsiszentgyörgyi ügyészség fogházában.

Simon Mihályt minap több rabtársával együtt kivitték dolgozni az erdőre, a honnan

egy őrizetlen pillanatban megszökött s azóta nyoma veszett.

Másnap a fogház kertjéből szökött meg egy másik rab, Bereczki József, aki 7 és fél évi fegyházbüntetését ülte.

A megszökött rabok elfogatására országos köröző levelet adtak ki. Eddig azonban még nem sikerült nyomukra akadni.

Az ügyészség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a gondatlanságért kit terhel a felelősség?

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Eladó megyeszékhelyen jól berendezett mosóda, vegytisztító. Cim 13207. szám alatt a kiadóban.

Fajtszta harz-i kanárik eladók. Járay Lajos, Carei Str. Mărășești 2. 13251

Szép fekvésű két szoba, konyha, fürdőszobából álló családi ház kerttel eladó. Cim 13246. szám alatt a kiadóhivatalban.

Keresünk megvételre egy modern autójavító műhelyberendezést. Soc. Mera et Comp, Simleul-Silvaniei. 13243

FINOM MELEG GYAPIJÚ HARISNYÁKAT, céna férfi-zoknikat, gyapjú stucnikat, férfi sportharisnyákat. TARTÓS ANYAGBÓL OLCȘO ARON KÖTŐK. Cim: Brassó, Str. Nicolai Filipescu 59. földszint jobbra. (Volt Hátulsó-kibány) 12937

Kézszedett FAJALMA nagyban eladó, Böhm Sándor termelőnél, Aiud. 13281

Állást nyer

2 cukrászsegéd, önálló munkások, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével. Tasnady cofeteria, Str. Gusteri-jei 4., Sibiu. 13268

Kerestetik azonnali belépésre egy vas- és fémöntő, ki a tengelyöntésnél kiismeri magát. Ajánlatok 13280. sz. alatt a kiadóhivatalban.

Bukarestben megnyitandó nőruha szalonhoz társat keresek. Angol, francia munkában, szabásban abszolút perfekt. Tőke, románnyelv-tudás nem szükséges. Fekete, București, Str. Carol 60. 11048

SZERÉNYIGÉNYŰ, magyar gyorsírást tudó és könyveléshez értő fiatal munkaerő ajánlatát kéri komoly cég, keddtől délután 5 óráig. Ajánlatokat „Nyelveket értők előnyben” jelíggel a brassói kiadóba. 13278

SUCHE zu 3 Kindern einfaches junges deutsches Mädchen, welches bei leichten Hausarbeiten behilflich ist. Offerte nebst Angabe der Ansprüche unter Armin Guttmann, Turda. 13282

Állást keres

Szakképzett fogtechnikus segéd állást keres. Jakab Károly, Dumbrăveni, Târnava Mică. 13233

Lakás

1 szoba, konyha-lakás kiadó. Brassó, Szent Miklós-utca 5-a. 13276

Kiadó tiszta, csinosan bútorozott szoba. Ugyanott élválalok kelim, gobelin, recé-kézmunkákat. Brassó, Kórház-utca 31., második emelet.

Napos bútorozott szoba központban, csakis komoly uriembernek kiadó. Közelebbit Lang fotóüzletben, Kolostor-utca 28. 13273

Vegyes

Olcșo, izletes házikoszt kapható Fekete-utca 29. sz. alatt az emeleten. Hához is szállítunk. 13279

Házasság

Munkaszerető, komoly férfi ismeretséget keresem házasság céljából. Van 200 hold földem, tanyám, készpénzem. Független fiatal hajadon vagyok. Teljes című leveleket „Keresztény” jelíggel kérem.

Könyvek

HASZNOS TUDNIVALOK. Ez a sorozat csupa praktikus könyvet foglal magában. Egy-egy kötet ára 20 lej. Konyhakertészet, Gombatermesztés otthon, Kis természetbúvár, Aquarium-terrarium, Kis ásványhatározó. Növény megfigyelések, Növénykísérletek, Kísérletek egy cserep-növényről, Állatmegfigyelések, Házi állatsereglet, Méhészkedés, Kis ötvös, Kis vegyesz, Vidám búvészet, Játékszerkesztés, Művirágkészítés, Különböző csipkefajták, Kosárlonás, Egylámpás rádióvevő, Fotográfia, Matematikai kísérletek, Bélyeggyűjtés, Magyar bélyegek katalógusa, Régi pénzgyűjtés, Népművészeti gyűjtés. A mikroszkópius csodás világa. Vidéki rendeléseknél kérjük a pénzt bélyegekből előre beküldeni plusz 10 lejt portóltságra. Brassói Lapok Könyvosztálya.

PETŐFI SÁNDOR összes költeményei új kiadása, Athenaeum kiadásban jelent meg, művészi rajzokkal díszítve, egész vászonkötésben, 474 oldal terjedelemben. Ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

Brámiyen meleg is az idő vagy zord.
Okos ember ELBE kötöttárut hord!

Legdivatosabb
női kötöttblúz
Lei **98**

Férfi
sportpullover
Lei **65**

Gyermekek
kötött mellény
Lei **49**

**Divatos
női
kabátok
minden
szinben**

**180
lej.**

ARK selyemharisnya
hibamentes **82** lej

LUX selyemharisnya
matt hibamentes **85** lej

ADY selyemharisnya
M. non hibamentes **98** lej

Adesgo selyemharisnya
ADB hibamentes **98** lej

Harisnya-
ház

ELBE Brassó,
Kapu-u. 42.

Megbízható kötőnők

lapos kötőgépekhez, azonnali belépésre kerestetnek. Ajánlatok a „Saxonia” hirdetési irodához, Brassó, Kolostor-utca 14. szám alatt kéretnek, „Kötőnők” jelíggel.

Csak hölgyeket szolgálunk ki!

Erért látogatni oly szívesen a brassói és az ideutazó hölgyek Románia egyetlen gőzörökhammosítójával felszerelt női fodrász-szalonomat

MOLNÁR A.
BRASSÓ, Weiss Mihály-utca 21.

A jövő ágybetétje

a szabadalmazott „ELASTIC”, épen úgy egész életén keresztül szolgálja Önt, mint bármilyen kárpitosmunka, ami az én szakavatott kezem alól kerül ki. **Binder A.** kárpitos és díszítő, Brassó, Kapu-utca 55.

Borotválás közben ujtságot olvasni!

Hajvágás alatt a Tolnait, vagy Új Időket böngészni! Muszáj, mert máskor nincs idő. Vagy ha nem akar olvasni, előszóval is elmondjuk Önnek a legújabb híreket. Brassóban a Weiss Mihály-utca 3. szám alatt vagyunk. Külön női terem! Borotválás 10 lej, hajvágás 20 lej, manikűr 20 lej, ondolás 20 lej, diákhajvágás 15 lej. Hajvágásnál fejmosás ingyen.
SZABÓ LAJOS

GOMBOS URISZABÓ-CÉG

BRASSÓ, Kapu-utca 41 szám alatt.
Télikabátok, felöltők, öltönyök stb elegáns, szolid kivitelben, jutányos áron készülnek.

OLCȘO SZEZONUTÁNI ÁRAK!

Elegáns, komfortos szoba teljes penzióval egy hónapra **3500** lejtől. Elismert izletes fő házikoszt **ebéd 25 lej, ebéd-vacsora 45** lej. Szobák penzió nélkül is kaphatók — Kosztot házon kívül is **SPÁINGER PENZIÓ**, Brassó, Nicolae Jorga-u. 2. (az 1. emeleten 1) Telefon 4-93

Kapu-utcában nagy üzlethelyiség kiadó

Érdeklődők címét a Brassói Lapok kiadóhivatalába kérem „Üzlethelyiség” jelíggel.

Keménygallér tisztítás leszállított

áron drb. Lei **4.50.** —

A gallér tűkörténges és habfehér. Ron gálódás kizárva — **SZABÓ-MOSÓDA** Brassó, Hosszu utca 32. Fiók-üzlet. Kut utca 20

Szaktudással izléssel, **olcsón öltöztet**
Kósa Albert urisزابو üzlete,
Brassó, Kolostor-u. 25
Tegyen próbarendelést!
KOZPONTI HITELIRODA TAGJA!

„NOVY”

BRASSÓ, RÓZSATÉR 19.
Telefon 199.

Elektro-technikai szaküzlet,
Rádió és alkatrészek raktára.
Speciális rádió-laboratórium.

Szakszerű munka! Pontos kiszolgálás!
Mérsékelt árak!

Elegáns őszi kosztümök és
téli kabátok a

Margaret-szalokban
készülnek

Maramarosch-palota, Piața Libertății No. 10.

ŐSZI ÜLTETÉSHEZ

Nagy készlet elsőosztályú gyümölcsfát, sétányfát és többféle faiskolai cikket okcsó árban ajánl

GAZDASÁGI TANINTEZET FAISKOLAJA, MEDIAS, ERDELY

Telefon: 29.

A szállítás októberben kezdődik. Árjegyzék ingyen.

Női divatszalonok Férfi divatszabók Női kalapszalonnok

gyermekruha varrodák, fehérneművarrónők figyelmét felhívjuk arra, hogy a legújabb

Őszi és téli divatlapok

igen nagy választékban kaphatók a Brassói Lapok Könyvosztályában

DR. TOTIS BÉLA

legújabb könyve:

TÖRVÉNY

ERKÖLCS

ANYASÁG

ÁRAI 45 L E I.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58 szám

Ökrös fogat vagy automobil?

Melyikkel célszerűbb az utazás?

Erre épp oly könnyű a felelet, mintha azt kellene eldöntenie, hogy milyen uton fogja közölni a közönség legszelebb rétegeivel, hogy valami eladni valója van, hogy valamit venni akar, hogy állást, vagy alkalmazottat keres, házastársat akar, stb.

Ne nézzon arra a néhány lejre, ne kísérteljezzék hiábavalóan, ne hagyja magát befolyásolni senki által, csak a bevált, 100 százalékosan biztos módszer hoz eredményt: a B. L. apróhirdetési rovata.

Az impotenciáról

Irta: Dr. DÉCSI IMRE kórházi főorvos.

Ára 48 lej. — Kapható a BRASSOI LAPOK könyvosztályában.

ÜZLETMEGNYITÁS!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy október 16-án nyitom meg

női- és férfiszövetből

és a ruhákhoz szükséges

hozzávalókból álló szaküzletemet.

Raktáromat a legjobb minőségű gyártmányokkal láttam el és ezáltal abban a helyzetben vagyok, hogy t. vevőim legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Egyetlen próba meggyőzi Önt.

Teljes tisztelettel:

D. BERBECAR

Brassó, Buzasor 3.